

Eesti finantsteenuste turg 31. detsembri 2018 seisuga

Ülevaates on kajastatud Finantsinspektsiooni
järelvalve alla kuuluvate ettevõtete Eestis
osutatud teenused.

Sisukord

1.	Finantsturu üldine areng	3
2.	Hoiustamine	6
3.	Investeeringis- ja pensionifondid	9
4.	Teise pensionisamba väljamaksed	12
5.	Väärtpaberiportfellide valitsemine	13
6.	Elukindlustuse turg	15
	6.1. Elukindlustust pakkuvad kindlustusseltsid	16
	6.2. Elukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid	18
7.	Kahjukindlustuse turg	19
	7.1. Kahjukindlustust pakkuvad kindlustusseltsid	19
	7.2. Kahjukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid	20
8.	Krediidasutuste väljastatud laenud	23
9.	Krediidiandjate väljastatud laenud	27
	9.1. Krediidivahendajad	30
10.	Makseteenused	31

1. Finantsturu üldine areng

2018. aastal aeglustus enamike finantsteenuste mahu kasv. Ainsana kiirenes laenude kasvutempo.

Hoiuste koondjääk kasvas 2018. aastal 4% ehk 655 miljonit euro võrra, 2017. aastal oli kasv 5%. Erinevalt varasematest aastatest toetus kasv tähtajaliste ja nõudmiseni hoiustele. Nõudmiseni ja üleõhoiuste jääk kasvas aastaga 3% ehk 428 miljoni euro võrra ning tähtajaliste ja säästuhoiuste jääk kasvas samal ajal 9% ehk 246 miljoni euro võrra. Hoiustesse oli aasta lõpu seisuga paigutatud kokku 17,7 miljardit eurot.

Pankade laenuportfellide koondjääk kasvas 2018. aastal 5% ehk 966 miljonit. Aasta lõpu seisuga oli pankade laenuportfellide suuruseks 19,1 miljardit eurot. Krediidandjate tarbijalaenude koondjääk kasvas samal ajal 19% ehk 168 miljonit eurot, ulatudes 1,04 miljardi euroni.

Investeeringuste seotud mahud kasvasid vaid pensionifondides, kuid võrreldes 2017. aastaga kasvutempo aeglustus, 17%lt 8%ni.

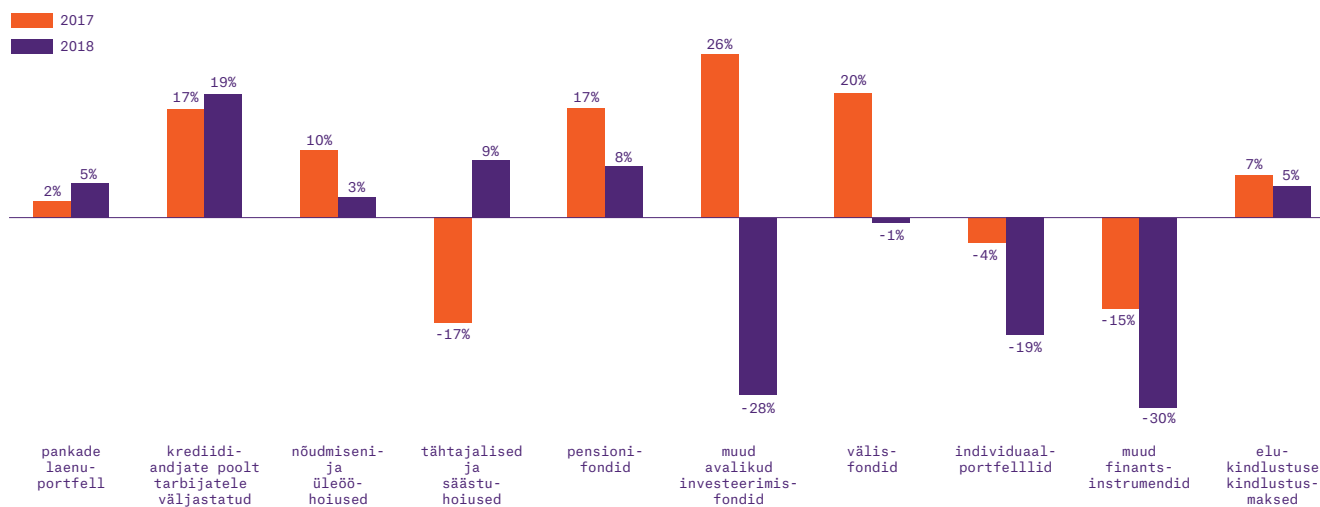
Avalike investeerimisfondide varade maht vähenes 2018. aastal 28% võrra, samuti vähenesid investeeringud välisfondidesse¹, aastaga 1%. Individuaalportfellide koond-

maht samal ajal kahanes 19% ning muud investeeringud finantsinstrumentidesse (nn väärtpaperite hoidmine) 30%. Muud finantsinvesteeringud finantsinstrumentidesse vähenesid olulisel määral mitteresidentide arvu vähenemise tõttu.

Kokkuvõttes vähenes 2018. aastal säästmisele ja investeerimisele suunatud finantsteenustesse, sh investeerimis- ja pensionifondid, individuaalportfellid, muud finantsinstrumentid, tähtajalised ja säästuhoiused ning investeerimis- ja muud hoiused, paigutatud varade maht 1%, detsembri lõpuks 9,7 miljardi euroni (2017. aasta lõpus 9,8 miljardit eurot). Arvelduskontodel hoitavad vahendid kasvasid aastaga 3%, detsembri lõpuks 14,7 miljardi euroni. Seega ulatus kõikidesse finantsteenustesse paigutatud varade maht Eestis kokku 24,4 miljardi euroni.

Kindlustusmaksete maht elukindlustuses kasvas 5% ja moodustas 95 miljonit eurot. Kindlustusmaksete maht kahjukindlustuses kasvas samuti, kuid maksete kajastamise meetodika muutmise tõttu ei ole 2018. aasta andmed eelmise aasta omadega võrreldavad.

Peamiste finantsteenuste mahu muutus 2018. aastal

¹ Et vältida mitmekordset andmete näitamist, on välismaistesse investeerimisfondidesse tehtud investeeringutest maha arvestatud Eesti kindlustusandjate ning investeerimis- ja pensionifondide investeeringud.

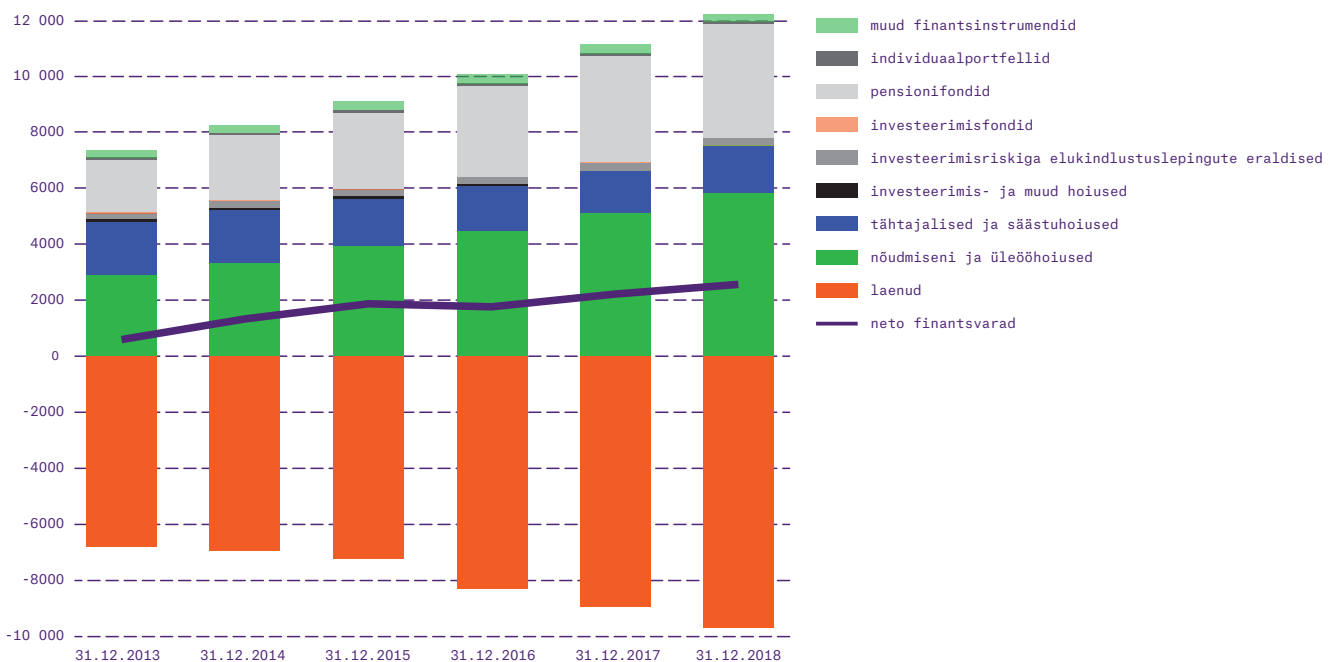
Eesti finantsasutuste osutatud investeerimis- ja pangateenuste maht 2018. aasta lõpu seisuga (miljonites eurodes)

Teenus	Maht	sh Eesti residendist eraisikutele	
		maht	osakaal koguteenuses
Avalikud investeerimisfondid	411	-	-
Pensionifondid	4097	4097	100%
Eestis pakutavad välisfondid	598	87	14%
IRE eraldised	245	245	100%
Individuaalportfellid	513	90	18%
Pangalaenu	19 074	8653	45%
Krediidiandjate laenu	1036	-	-
Nõudmiseni ja üleõhoiused	14 664	5835	40%
Tähtajalised ja säästuhoiused	3032	1688	56%
Investeerimis- ja muud hoiused	41	8	20%
Muud finantsinstrumendid	791	264	33%

2018. aastal olid Eesti residentidest eraisikute finantsvarad suuremad kui nende kohustused: finantsvarade maht oli aasta lõpus 12,2 miljardit eurot ja finantskohustuste jääk 9,7 miljardit eurot. Seejuures kasvasid Eesti residentidest eraisikute finantsvarad finantskohustustest kiiremini: koondfinantsvarad 10% ja koondlaenu 8%.

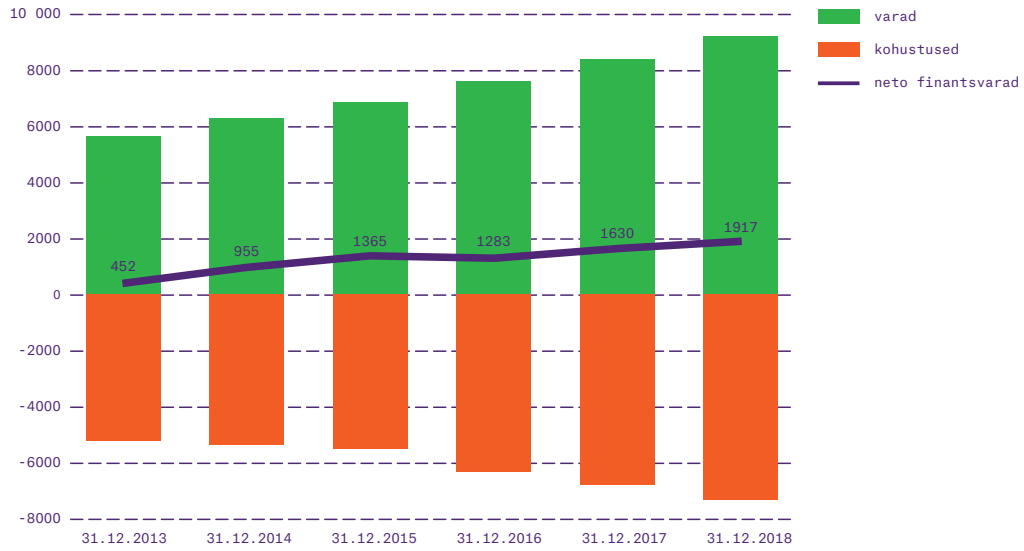
Eesti residentidest eraisikute neto finantsvarad ulatusid seega aasta lõpus 2,6 miljardi euroni, kasvades aastaga umbes 0,3 miljardit eurot.

Eesti residendist eraisikute finantsvarad ja kohustused (mln eurodes)

Eesti residentidest eraisiku keskmine finantsvarade maht oli aasta lõpu seisuga 9236 eurot ja laenude jääk 7319 eurot. Eraisiku keskmine neto finantsvara väärtus oli seega 1917 eurot (2017. aasta lõpus 1630 eurot).

Eesti residentidest eraisiku keskmised neto finantsvarad (eurodes)

2. Hoiustamine²

Turujaotus:

Swedbank	49%
SEB Pank	25%
Luminor Bank	10%

Kliente:

2 693 526 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

hoiuste kogumaht 17,7 miljardit eurot

HOIUSTE JÄÄK

Eesti pankades olevate hoiuste jääk kasvas 2018. aastal 4% ehk 655 miljonit eurot, aasta lõpuks 17,7 miljardi euron. Hoiuste jääk kasvas peamiselt seetõttu, et kasvasid eraisikute hoiused.

Erinevalt varasematest aastatest suurenesid 2018. aastal nõudmiseni ja tähtjalised hoiused.

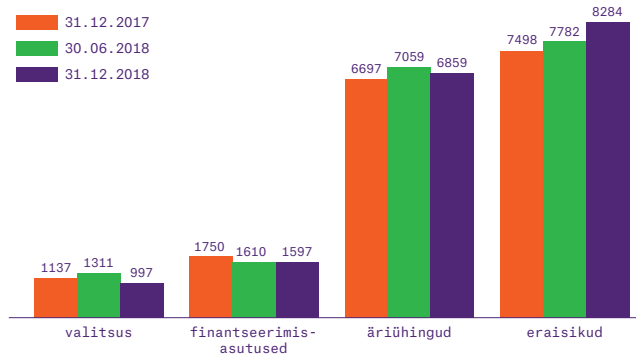
Nõudmiseni ja üleõhoiuste jääk kasvas aastaga 3% võrra ning oli aasta lõpus 14,7 miljardit eurot. Tähtjaliste ja säästuhoiuste jääk kasvas aastaga 9% võrra, küündides aasta lõpuks kolme miljardi euron. Muud hoiused, sealhulgas investeerimishoiused, moodustasid 41 miljonit eurot.

Eraisikute³ hoiuste jääk ületas äriühingute hoiuste jääki: 8,3 miljardit eurot eraisikutel ja 6,9 miljardit eurot äriühingutel. Eraisikutele kuulus 47% kogu hoiuste jäägist ning suurema osa neist moodustasid nõudmiseni ja üleõhoiused, kokku 6,1 miljardit eurot ehk 73% kõigist eraisikute hoiustest. Ülejäänud 27% moodustasid tähtjalised ja säästuhoiused.

Äriühingutele⁴ kuulus 39% hoiuste jäägist. Enamik ehk 91% äriühingute hoiustest olid nõudmiseni ja üleõhoiused, kokku 6,2 miljardit eurot, ning ülejäänud 9% tähtjalised ja säästuhoiused.

Finantseerimisasutuste⁵ ja valitsuse hoiuste jääk oli 2018. aasta lõpus vastavalt 1,6 miljardit ja üks miljard eurot.

Hoiuste jääk (mln eurodes)

2 Andmed hõlmavad kõigi Eestis tegutsevate krediidiasutuste ja välisriikide Eesti filiaalide hoiuseid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid. Andmed ei sisalda hoiuseid, mis on avatud Eesti krediidiasutuste välisriikide filiaalides.

3 Sisaldab ka mittetulundusühinguid.

4 Sisaldab ka riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid.

5 Sisaldab ka kindlustusandjaid ja pensionifonde.

PANGAHOIUSTE TURU JAOTUS

Eesti pankades olevate hoiuste jääk kasvas 2018. aastal peamiselt Swedbanki ja SEB Panga toel, mille tulemusel tõusis nende turuosa aastaga vastavalt 46%lt 49%ni ja 22%lt 25%ni. Nordea ja DNB Panga ühendamisel tekkinud Luminor Banki turuosa 2018. aastal ei muutunud ja püsis 10% juures. LHV Panga turuosa aga vähenes 9%lt 8%ni.

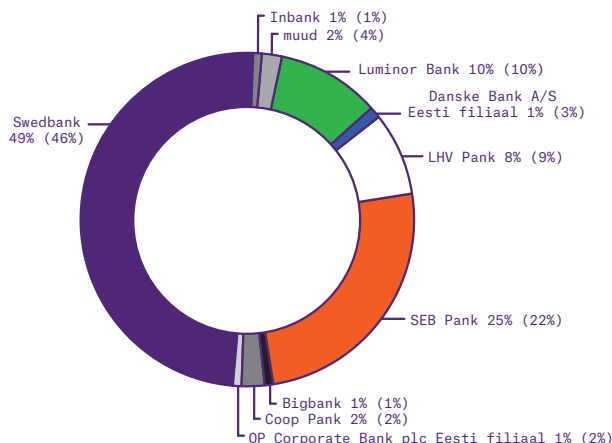
Valitsuse hoiuste turul muutus enim SEB Panga turuosa, kasvades aastaga 27%lt 46%ni. Talle järgnesid OP Corporate Banki ja Danske Banki Eesti filiaalid, kus valitsuse hoiustatud summad vähenesid aastaga vastavalt 16%lt 4%ni ja 11%lt 0%ni.

Suuremad liikumised finantseerimisasutuste hoiuste puhul toimusid LHV Pangas, Swedbankis ja SEB Pangas. Suurim turuosa on taas Swedbankil (37%), talle järgnesid SEB Pank (26%) ja LHV Pank (21%).

Suuremad muudatused äriühingute hoiuste turujao- tuses puudutasid SEB Panka, kelle turuosa kasvas aastaga 21%lt 24%ni. Suurim turuosa kuulus jätkuvalt Swedbankile (47%).

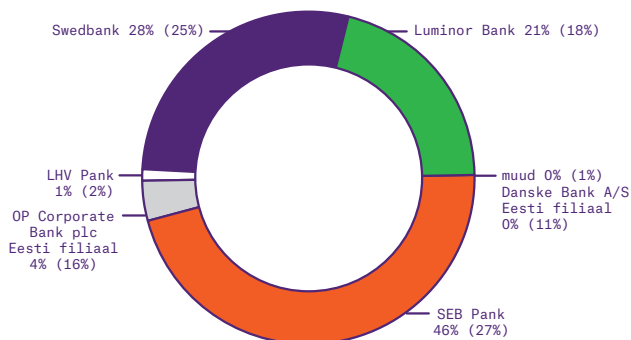
Üle pika aja toimusid muutused ka eraisikute hoiuste turul. Kõige hoogsamalt kasvas oma turuosa Inbank, aastaga 1%lt 3%ni (sh eraisikute tähtjalistes hoiustes on Inbankil 10%ne turuosa). Aastaga kasvas ka Coop Panga turuosa,

Hoiuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

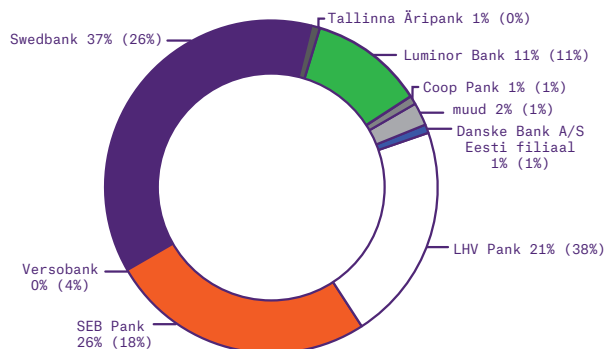

2%lt 3%ni. Samal ajal Luminor Banki turuosa langes, 7%lt 6%ni. Üle poole ehk 55% eraisikute hoiuste turust kuulus jätkuvalt Swedbankile. Talle järgnes SEB Pank 23% turuosaga.

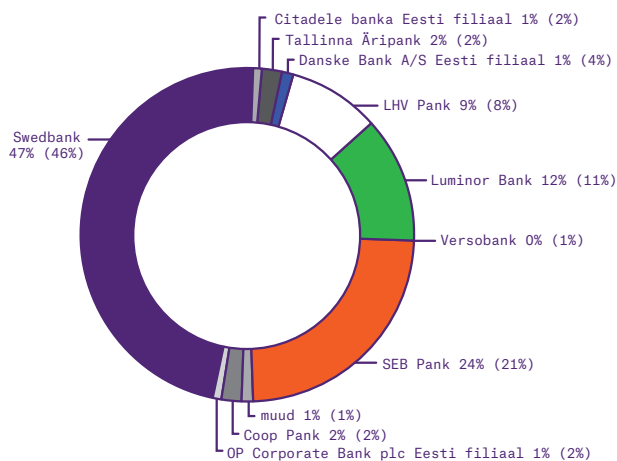
Valitsuse hoiuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

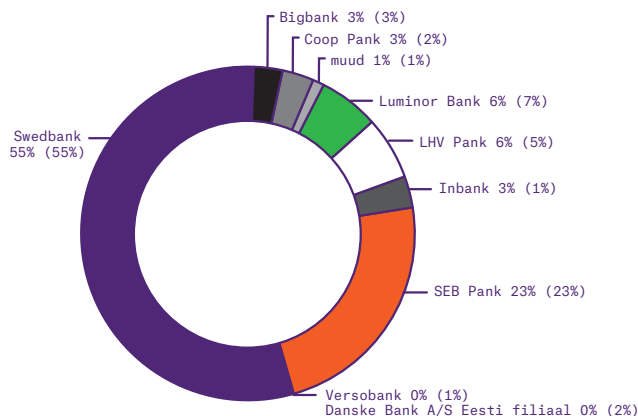
Finantseerimisasutuste hoiuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Äriühingute hoiuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Eraisikute hoiuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

HOIUSTE ARV JA SUURUS

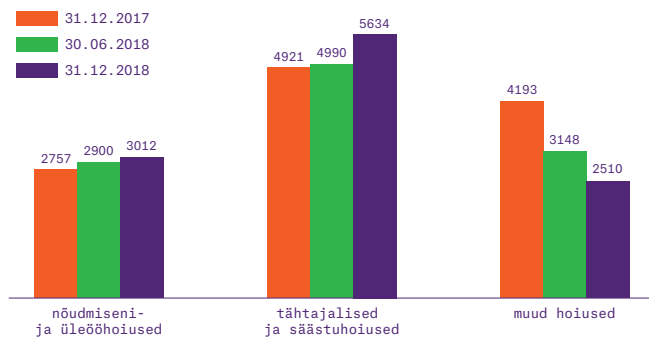
2018. aastal suurenes nõudmiseni ja üleööhoiuste arv 8620 võrra. Samas vähenes kõikide teiste kindla tähtajaga hoiuste arv: tähtajaliste ja säästuhoiuste arv langes 897 võrra ning muude hoiuste oma 5326 võrra.

Kehtivate hoiuselepingute arv⁶ 2018. aasta lõpu seisuga:

• nõudmiseni ja üleööhoiused	2 288 654
sh eraisikute omad	2 011 737
• tähtajalised ja säästuhoiused	399 823
sh eraisikute omad	393 281
• investeerimis- ja muud hoiused	5049
sh eraisikute omad	3773

Eraisikute nõudmiseni ja üleööhoiuste keskmine suurus oli 2018. aasta lõpus 3012 eurot (2017. aasta lõpus 2757⁷ eurot), tähtajaliste ja säästuhoiuste oma 5634 eurot (2017. aasta lõpus 4921 eurot) ning investeerimis- ja muude hoiuste oma 2510 eurot (2017. aasta lõpus 4193 eurot).

Eraisikute hoiuste keskmine jääk (eurodes)

6 Hoiused, millel on rahaline jääk.

7 2017. aasta ja 2018. aasta juuni andmed on võrreldes eelmise ülevaatega muutunud, kuna üks krediitiasutus parandas oma andmeid

3. Investeerimis- ja pensionifondid⁸

Turujaotus:

Swedbank Investeerimisfondid	41%
LHV Varahaldus	27%
SEB Varahaldus	17%

Osakuomanike koguarv:

810 867 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

fondide kogumaht 4,5 miljardit eurot

FONDIDE VARADE MAHT⁹

Avalike investeerimisfondide¹⁰, sealhulgas pensionifondide varade maht oli 2018. aasta lõpus 4,5 miljardit eurot, kasvades aastaga 3% ehk 140 miljoni euro võrra. Võrreldes eelnevate aastatega on kasv oluliselt aeglustunud.

Aktsiafondide¹¹ varade maht vähenes 2018. aastaga 206 miljonit eurot ning ulatus aasta lõpus 209 miljoni euroni. Mahu vähenemist mõjutas olulisel määral ASi Trigon Asset Managementi hallatava aktsiafondi Trigon Uus Euroopa Fond üleviimine Luksemburgi.

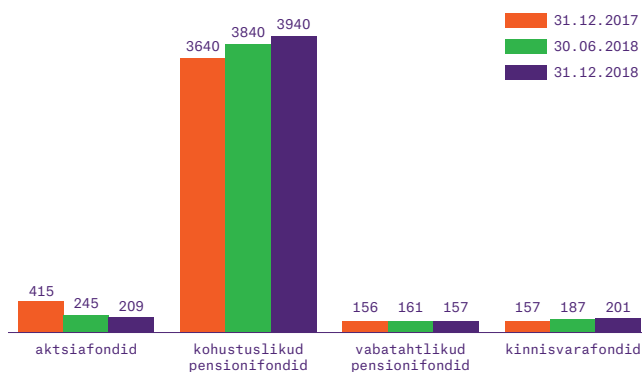
Aktsiafondide varade mahu langust kompenseeris mingil määral kohustuslike pensionifondide varade mahu kasv. Kohustuslike pensionifondide varade maht kasvas aastaga 8% ehk 300 miljoni euro võrra, ulatudes aasta lõpus 3,9 miljardi euroni. Arvestades pensionifondide varade mahu

suurust on kasv võrreldes eelmiste aastatega siiski väike – viimastel aastatel on pensionifondide varade maht kasvanud keskmiselt 20% aastas. Avalike kinnisvarafondide varade maht kasvas 2018. aastal 44 miljonit eurot ning ulatus 201 miljoni euroni.

Suurim fondiliik oli jätkuvalt kohustuslikud pensionifondid, mis moodustasid 87% avaliku fondisektori varade mahust. Neile järgnesid aktsiafondid (5%) ja avalikud kinnisvarafondid (5%). Vabatahtlikele pensionifondidele kuulus 3% avalike fondide varade kogumahust.

Lisaks avalikele investeerimisfondidele tegutses Eesti turul 23 mitteavalikku investeerimisfondi. Finantsinspeksioonile teadaolevalt ulatus nende varade maht 517 miljoni euroni.

Avalike fondide investeringute turuväärtus (mln eurodes)

⁸ Investeerimisfondide andmed hõlmavad kõiki Eestis registreeritud avalike investeerimisfondide kliente, sealhulgas välisriikide omi.

⁹ Varade maht on kajastatud turuväärtuses.

¹⁰ Avalike investeerimisfondide alla kuuluvad eurofondid, alternatiivfondid ja pensionifondid. 2017. aasta alguses jõustunud investeerimisfondide seaduse järgi end väikefondi valitsejaks nimetanud fondivalitsejatele kohaldatava finantsjärelevalve ulatus ja kaasnev aruandluskohustus on piiratud, mistõttu käesolev ülevaade neid ei hõlma.

¹¹ Kohalike aktsiafondide hulka loetakse ka fondifondid ja segafondid.

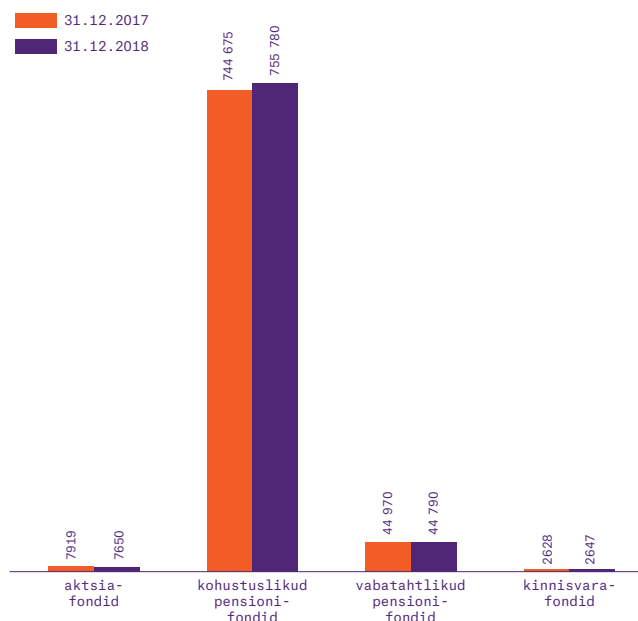
FONDIDE OSAKUOMANIKUD

Osakuomanike lepingute arv¹² Eesti avalikes fondides kasvas 2018. aastal 10 675 võrra ning oli aasta lõpus 810 867¹³. Kasv toimus peamiselt kohustuslikes pensionifondides ja mõnevõrra ka kinnisvarafondides, vastavalt 11 105 ja 19 võrra.

Teistes fondiliikides on osakuomanike arv vähenenud, aktsiafondides 269 ja vabatahtlikes pensionifondides 180 võrra.

Suurim fondiliik avalike fondide seas oli lepingute arvu järgi seega kohustuslikud pensionifondid (755 780 lepingut), järgnesid vabatahtlikud pensionifondid (44 790), aktsiafondid (7650) ja avalikud kinnisvarafondid (2647).

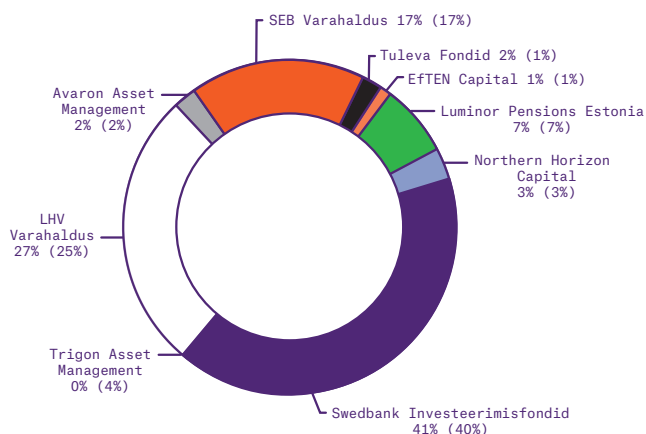
Avalike fondide osakuomanike lepingute arv

FONDIVALITSEJAD¹⁴

Fonditeenuste turul vähenes enim Trigon Asset Management'i turuosa, aastaga 4%lt 0%ni. Selle põhjuseks oli Trigon Uus Euroopa Fondi lahkumine Eesti turult Luksemburgi. Suurima turuosaga Swedbank Investeeringufondide osakaal kasvas aga veelgi, 40%lt 41%ni. LHV Varahalduse turuosa kasvas aastaga 25%lt 27%ni ning SEB Varahalduse turuosa püsis 17% juures. 2017. aastal turule sisenenud pensionifonde valitseva Tuleva Fondide turuosa kasvas 2018. aastal 1%lt 2%ni.

Fonditeenuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

3. Investeeringu- ja pensionifondid

- 12 Siinkohal tuleb silmas pidada, et paljud isikud teevad investeringuid läbi mitme investeerimis- või pensionifondi ja seega on fondide kaudu investeerivate isikute tegelik arv lepingute arvust väiksem.
- 13 Osakuomanike arv sisaldab ka mitteresidente.
- 14 Fondivalitsejate turuosad on arvatatud Eestis registreeritud avalike investeerimisfondide varade põhjal.

Aktsiafondide turul toimus 2018. aasta esimesel poolel ümberjaotus, mis oli tingitud Trigon Uus Euroopa Fondi lahkumisest Eesti turult. Selle tulemusena vähenes Trigon Asset Management'i turuosad 39%lt 4%ni. Swedbank Investeeringufondid ja Avaron Asset Management samal ajal aga kasvatasid oma turuosasid, vastavalt 37%lt 61%ni ja 23%lt 34%ni. Swedbank Investeeringufondid tõusis seejärel taas suurimaks fondivalitsejaks.

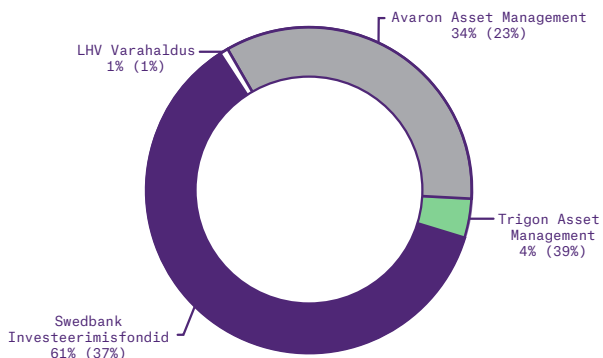
Kohustuslike pensionifondide valdkonnas kasvasid kõikide pensionifondide varade mahud. Swedbank Investeeri-

misfondide turuosad vähenes 42%lt 41%ni ning Tuleva Fondide turuosad kasvas 1%lt 2%ni. LHV Varahaldusele kuulus aasta lõpus 30% ja SEB Varahaldusele 19% pensionifondide koondvarade mahust.

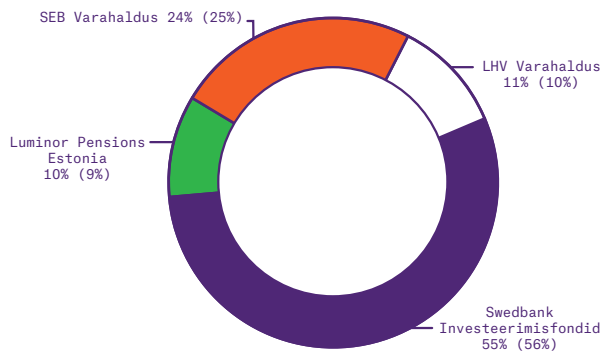
Vabatahtlike pensionifondide turul oli aasta lõpus suurima turuosaga (55%) Swedbank Investeeringufondid, talle järgnes SEB Varahaldus (24%).

Avalike kinnisvarafondide turul tegutses vaid kaks fondivalitsejat – Northern Horizon Capital (75%) ja EfTEN Capital (25%).

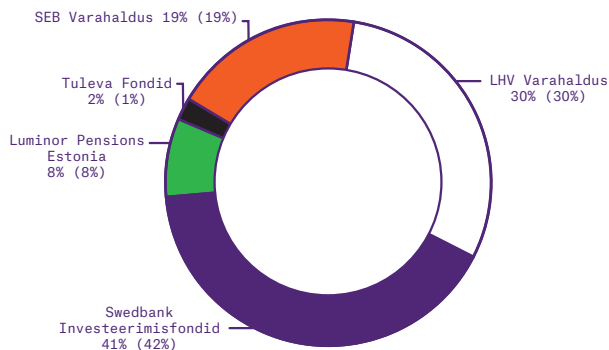
Aktsiafondide turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

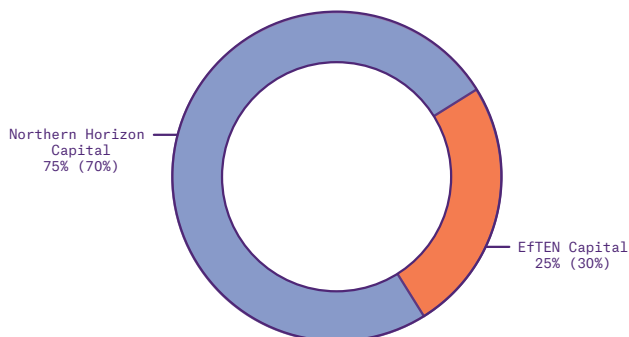
Vabatahtlike pensionifondide turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Kohustuslike pensionifondide turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Avalike kinnisvarafondide turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

4. Teise pensionisamba väljamaksed

Eesti Väärtpaberikeskuse andmetel oli 2018. aasta lõpus õigus teise pensionisamba väljamakseteks 41 273 inimesel, 3900 võrra enamal kui aasta varem. Neist 37% olid mehed ja 63% naised.

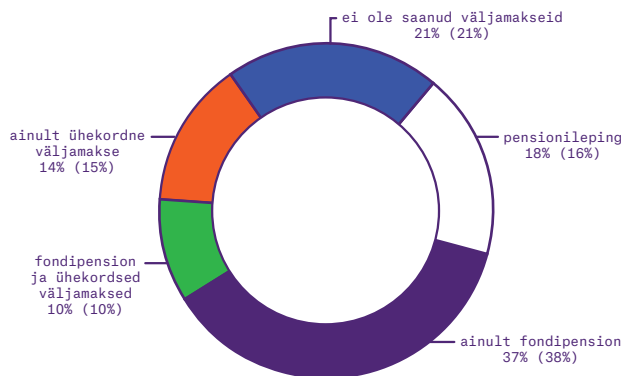
2018. aastal tõusis pensionilepinguid¹⁵ sõlminud isikute osakaal, 16%lt 18%ni väljamaksete saajatest. Ainult fondipensioni¹⁶ väljamakseid valinud isikute osakaal vähenes 38%lt 37%ni ning ainult ühekordseid väljamakseid¹⁷ valinud isikute osakaal vähenes 15%lt 14%ni. Fondide kaudu

ja ühekordseid väljamakseid sai 10% väljamaksete saajatest.

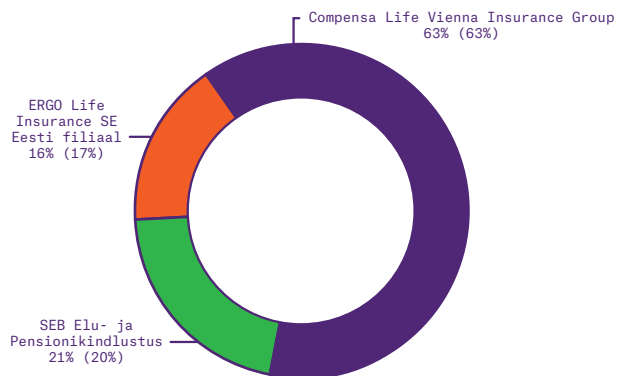
Ülejäänud 21% teise pensionisamba väljamakseteks õigust omavatest isikutest ei olnud selleks veel soovi avaldanud. Nende kontodel Eesti Väärtpaberikeskuses oli 2018. aasta lõpu seisuga 67,6 miljonit eurot välja maksmata raha.

Elukindlustusseltsidest oli teise pensionisamba turul suurima turuosaga (63%) Compensa Life Vienna Insurance Group.

Teise pensionisambaga liitunud vanaduspensionäride jaotus väljamakse liigi järgi 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Kindlustusandjate turu jaotus teise pensionisamba lepingute arvu järgi 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

- 15 Pensionileping on osakuomaniku ja elukindlustusseltsi vahel sõlmitud kindlustusleping, mille alusel peab kindlustusselts maksma pensionimakseid kuni lepingu sõlminud isiku surmani.
- 16 Fondipension on kokkulepitud kava osakuomaniku ja pensionifondi valitseja vahel, mille alusel tehakse osakuomanikule pensionifondist kindla aja jooksul korrapäraseid väljamakseid.
- 17 Ühekordsed väljamaksed võetakse pensionifondist korruga välja.

5. Väärtpaberiportfellide valitsemine¹⁸

Turujaotus:

Swedbank grupp	65%
SEB Bank	11%
LHV Pank	11%

Teenuse maht:

portfellide kogumaht 513 miljonit eurot

PORTFELLIDE MAHT

Portfellide valitsemist pakuvad nii fondivalitsejad, pangad kui ka investeerimisühingud. Portfellide koondmaht vähenes 2018. aastal 19% ja moodustas 513 miljonit eurot (aasta varem 631 miljonit eurot).

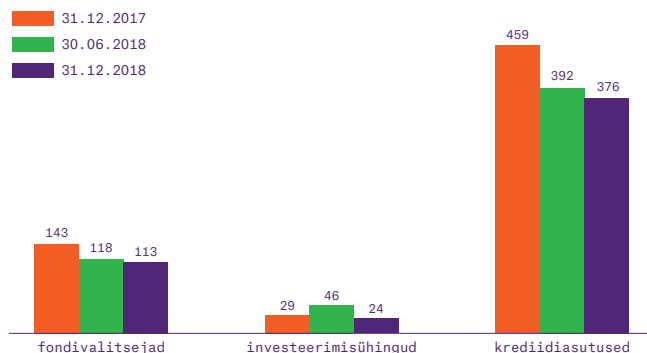
Portfellide maht, mida valitsevad pangad, vähenes 459 miljonilt 376 miljoni euroni, ning fondivalitsejate valitsetavate kliendiportfellide maht kahanes 143 miljonilt 113 miljoni euroni. Samal ajal vähenes ka investeerimisühingute valitsetavate portfellide maht, 29 miljonilt 24 miljoni euroni.

Portfellide mahu vähenemine oli seotud nii globaalsel finantsturgudel toimuva langusega kui ka mitteresidentidest klientide arvu vähenemisega. Mitteresidentidest eraisikute koondportfelli maht vähenes 2018. aastal 64 miljoni euro võrra, mis on üle poole portfellide koondmahu 118 miljoni euro suurusest kahanemisest.

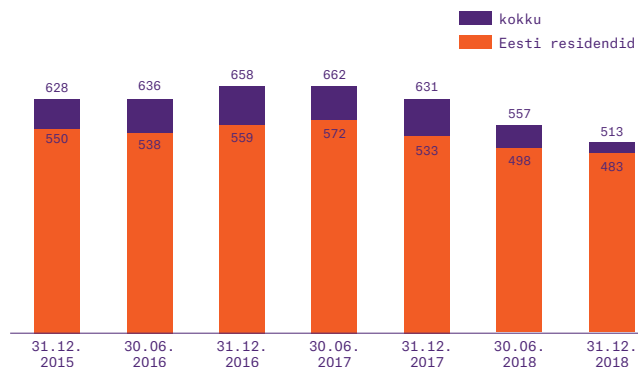
PORTFELLIVALITSEMISE KLIENDID

Enamik klientide koondportfelli mahust kuulus 2018. aasta lõpus Eesti residentidele: ligi 94% kogumahust ehk 483 miljonit eurot (2017. aasta lõpus 533 miljonit eurot). Sellest omakorda 277 miljonit eurot kuulus finantseerimisasutustele, 113 miljonit eurot äriühingutele, 90 miljonit eurot eraisikutele¹⁹ ja kolm miljonit eurot valitsusele.

Portfellide maht (mln eurodes)

Individaalportfellide koondmaht residentsuse järgi (mln eurodes)

¹⁸ Andmed portfellide valitsemise kohta hõlmavad kõiki turuosalisi Eestis, kes seda teenust pakuvad, sh nõustamist. Nende kliendid võivad olla nii Eestist kui ka välisriigist.

¹⁹ Finantseerimisasutused hõlmavad siin kindlustusandjaid, pensionifonde, krediidiasutusi ja muid finantseerimisasutusi. Äriühingute alla kuuluvad ka riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud. Eraisikud hõlmavad lisaks ka mittetulundusühinguid. Valitsuse all arvestatakse ka riiklikke sotsiaalabifonde.

PORTFELLIVALITSEJAD

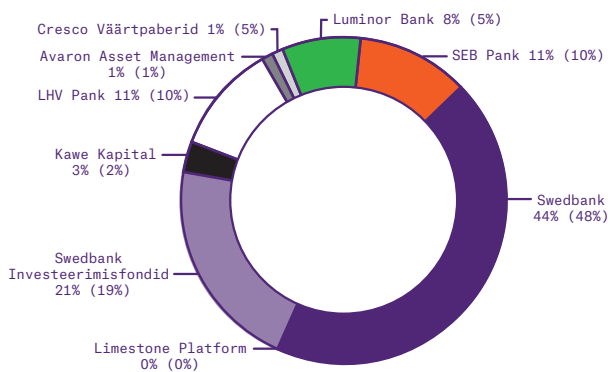
Portfellide valitsemise suurim turuosa (65%) kuulus 2018. aasta lõpus Swedbank grupi ettevõtetele. SEB Panga ja LHV Panga turuosa oli 11%.

Fondivalitsejate vaates oli kõige suurem portfelli valitsemise maht Swedbank Investeerimisfondidel, kelle turuosa kasvas aastaga 85%lt 94%ni. Avaron Asset Management'ile kuulus 5% ja Limestone Platform'ile 1% fondivalitsejate turust.

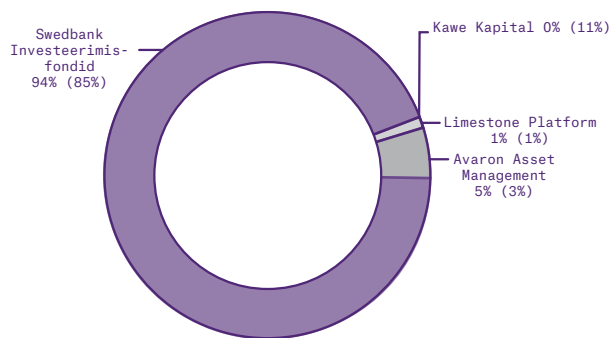
Fondivalitsejate hulgast liikus välja AS Kawe Kapital, kes sai 2018. aasta kevadel investeerimisühingu tegevusloa.

Pankade vaates valitseb suurimat portfelli Swedbank, kellele kuulus aasta lõpus 60% turust. Talle järgnesid LHV Pank (16%) ja SEB Pank (14%).

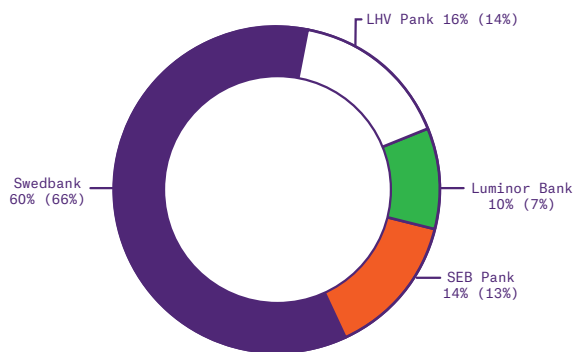
Portfellide valitsemise turu jaotus teenusepakkuja järgi 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Portfellide valitsemise turu jaotus fondivalitsejate järgi 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Portfellide valitsemise turu jaotus krediidasutuste järgi 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

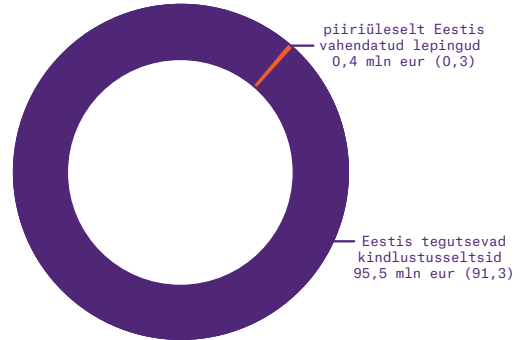

6. Elukindlustuse turg

Eestis pakuvad elukindlustuslepinguid nii Eestis registreeritud kindlustusseltsid, välisriigi kindlustusseltside Eesti filiaalid kui ka välisriigi kindlustusseltsid piiriüleseelt. Piiriüleseid teenuseid pakutakse Eestis peamiselt Eesti kindlustusmaaklerite kaudu. Piiriüleste lepingute maht oli 2018. aastal aga praktiliselt olematu – vaid 0,4 miljonit eurot.

Eesti elukindlustuse turg on seega peaaegu täies mahus Eestis tegutsevate kindlustusandjate käes.

Kindlustusmaksete maht elukindlustuses 2018. aastal (sulgudes 2017. aastal)

6.1. Elukindlustust pakkuvad kindlustusseltsid

Turujaotus:

Swedbank Life Insurance SE	40%
SEB Elu- ja Pensionikindlustus	26%
Compensa Life Vienna Insurance Group SE	21%

Teenuse maht:

2018. aastal laekus kindlustusmaksid 95 miljoni euro ulatuses

KINDLUSTUSMAKSED

2018. aastal kogusid elukindlustusseltsid Eestis kindlustusmaksid 95 miljoni euro väärtuses²⁰. Eelneval aastal koguti maksid 91 miljoni euro ulatuses ehk aasta võrdluses on kindlustusmaksete maht 5% võrra kasvanud.

Peamine osa kindlustusmaksete kasvust tuli taas surmajuhtumikindlustuse maksetest, mille maht kasvas aastaga 16,5 miljonilt 18,5 miljoni euroni. Samuti kasvasid investeerimisriskiga elukindlustuse ja annuiteedi maksete mahud, vastavalt 34 miljonilt 35 miljoni euroni ja 22 miljonilt 23 miljonini euroni. Kapitalikogumiskindlustuse maht aga vähenes 13 miljonilt 12 miljoni euroni.

Suurima mahuga toode oli jätkuvalt investeerimisriskiga elukindlustus, mis moodustas 2018. aastal 37% kõigist elukindlustustoodetest (aasta varem samuti 37%). Järgnes annuiteet, mille osatähtsus oli aasta lõpus 24% (aasta varem samuti 24%). Kolmandaks tõusis surmajuhtumikindlustus osakaaluga 19% (aasta varem 18%). Kapitalikogumiskindlustus moodustas 12% kõigist elukindlustustoodetest (aasta varem 14%).

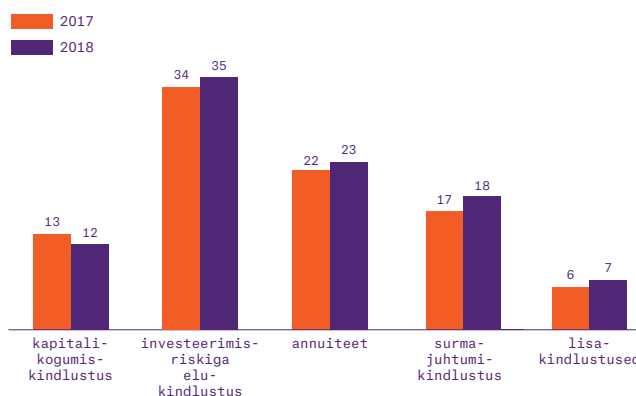
ELUKINDLUSTUSE PAKKIJAD

Kindlustusmaksete põhjal laekus 2018. aastal kolmele suuremale elukindlustusseltsile – Swedbank Life Insurance SE, SEB Elu- ja Pensionikindlustus ning Compensa Life Vienna Insurance Group SE – kokku 87% kindlustusmaksetest (aasta varem samuti 87%).

Aasta jooksul kasvas enim SEB Elu- ja Pensionikindlustuse kogutud kindlustusmaksete maht, mille tulemusena suurenes tema turuosa 25%lt 26%ni. Kindlustusmaksete maht kasvas investeerimisriskiga elukindlustuse ja surmajuhtumikindlustuse maksete toel.

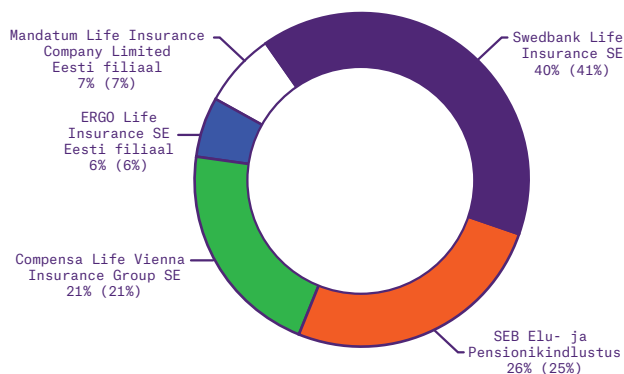
Swedbank Life Insurance SE turuosa vähenes 41%lt 40%ni. Compensa Life Vienna Insurance Group SE turuosa jäi 21% juurde.

Kindlustusmaksed elukindlustusliikide kaupa (mln eurodes)

6.1. Elukindlustust pakkuvad kindlustusseltsid

Elukindlustusseltside turu jaotus 2018. aastal laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2017. aastal)

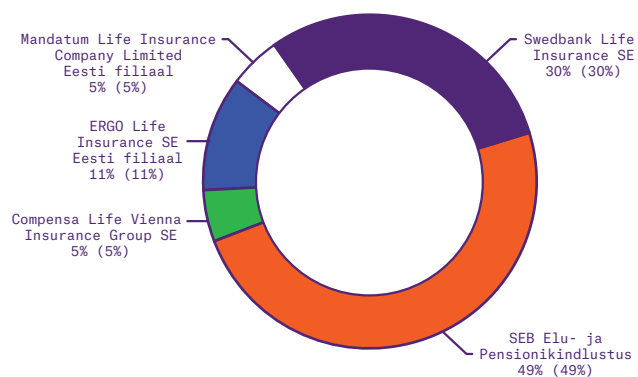
20 Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmaksid.

Kapitalikogumiskindlustuse maksete maht vähenes aasta jooksul jätkuvalt kõigis elukindlustusseltsides. Kindlustusseltside turujaotus siiski ei muutunud. Eesti suurim kapitalikogumiskindlustuse teenuse pakkuja oli 2018. aastal SEB Elu- ja Pensionikindlustus 49% suuruse turuosaga.

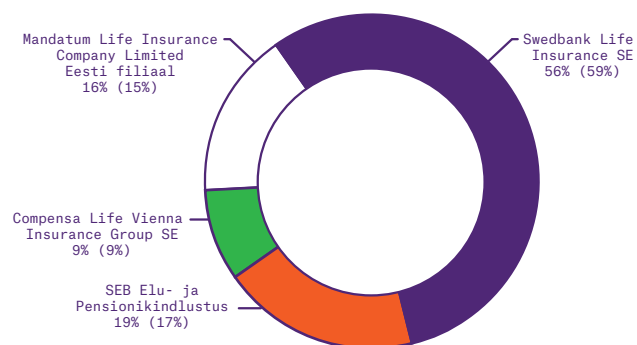
Investeeringisriskiga elukindlustuses kasvas maksete laekumine peaaegu kõigis elukindlustusseltsides, v.a Swedbank

Life Insurance SE-s. Kuna maksete mahu kasv seltsides erines, tõi see kaasa muutusi turujaotuses. Enim kasvasid maksete elukindlustusseltsides SEB Elu- ja Pensionikindlustus ja Mandatum Life Insurance Company Limited Eesti filiaal, mille tulemusena suurenes nende turuosad vastavalt 17%lt 19%ni ja 15%lt 16%ni. Swedbank Life Insurance SE püsib turuliidri positsioonil, kuigi tema turuosad vähenes, 59%lt 56%ni.

Kapitalikogumiskindlustuse turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

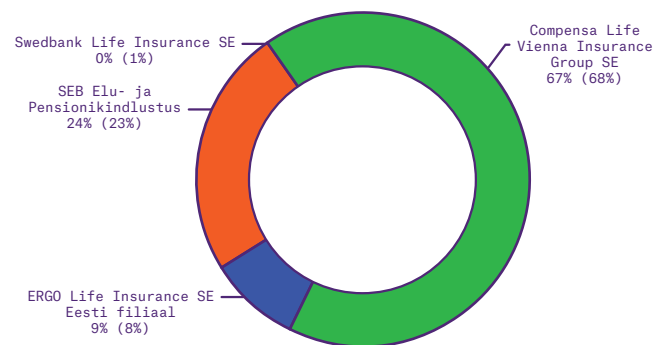
Investeeringisriskiga elukindlustuse turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

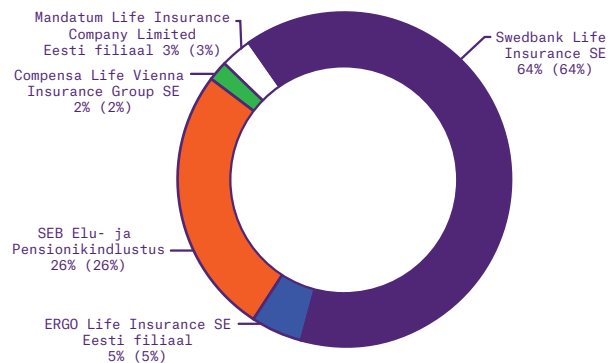
Annuiteedi maksete laekumine 2018. aastal oli ajaloo suurim, kokku laekus makseid 23,2 miljoni euro väärtuses. Turujaotuses siiski suuri muutusi ei toimunud – elukindlustusseltside turuosad kõikusid 1% piirimal. Eesti suurim annuiteedi teenuse pakkuja oli jätkuvalt Compensa Life Vienna Insurance Group SE, kellele kuulus aasta lõpus 67% turust.

Surmajuhtumikindlustuse pakkujate turuosad aasta jooksul ei muutunud. Suurima osa turust katab Swedbank Life Insurance SE (64%), talle järgneb SEB Elu- ja Pensionikindlustus (26%).

Annuiteedi turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Surmajuhtumikindlustuse turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

6.2. Elukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid

Turujaotus:

KindlustusEst Kindlustusmaakler	39%
IIZI Kindlustusmaakler	21%
BALTO LINK, UADBB Eesti filiaal	17%

Kliente:

845 vahendatud lepingut

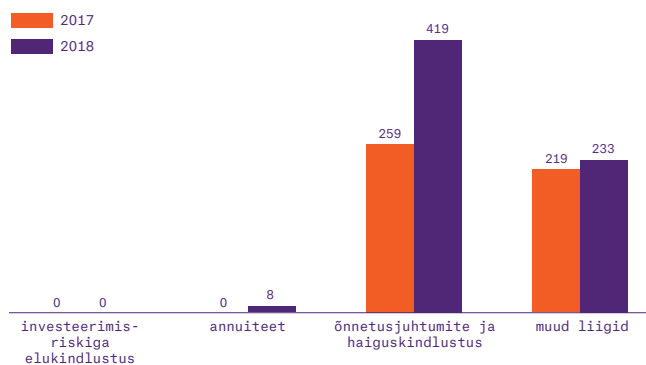
Teenuse maht:

2018. aastal vahendati kindlustusmakseid 660 000 euro ulatuses

VAHENDATUD KINDLUSTUSMAKSED

Finantsinspektsioonile laekunud andmete põhjal vahendasid 2018. aastal Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid elukindlustuse makseid kogusummas 660 000 eurot. Kuigi vahendatud kindlustusmaksete maht suurenes aastaga 38%, on läbi maaklerite kogutud elukindlustuse maksete maht endiselt väga madal – alla 1% Eesti kindlustusseltside elukindlustuse maksetest.

Kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksed elukindlustuse liikide kaupa (tuhandetes eurodes)

Kindlustusmaaklerid vahendasid peamiselt õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse elukindlustuslepinguid ning muid elukindlustuslepinguid, vastavalt 419 000 ja 233 000 euro ulatuses. Muude elukindlustuslepingute seas oli populaarseim kindlustusliik riskielukindlustus.

Esimest korda alates 2014. aastast vahendati ka annuiteedi makseid, seda 8000 euro väärtuses. Investeeringisriskiga elukindlustuse lepingute makseid ei vahendatud aga üldse.

Eesti elukindlustusmaaklerid vahendavad suurel määral ka Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepinguid. Need moodustasid 2018. aastal 54% ehk 359 000 eurot maaklerite kindlustusmaksetest (aasta varem 71% ehk 342 000 eurot).

* Muude elukindlustust vahendavate kindlustusmaaklerite turuosad jagunevad järgmiselt: Kominsur Kindlustusmaakler OÜ 1%, Pluss Kindlustusmaakler OÜ 1%, OÜ ABC Kindlustusmaaklerid 1%, OÜ Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid 0%, Ultima Kindlustusmaakler OÜ 0%, GrECo JLT Baltic GmbH Eesti filiaal 0%.

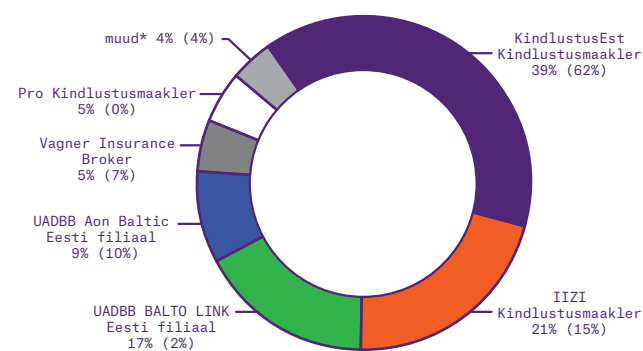
KINDLUSTUSMAAKLERID

2018. aastal vahendasid elukindlustuslepinguid 12 kindlustusmaaklerit.

Kindlustusmaaklerite turujaotuses toimusid aastaga suured muutused. KindlustusEst Kindlustusmaakleri vahendatud maksete maht vähenes, mille tõttu kahanes tema turuosad 62%lt 39%ni. KindlustusEst Kindlustusmaaklerile kuulub siiski suurim turuosad.

Samal ajal IIZI Kindlustusmaakleri ja Balto Link UADBB Eesti filiaali vahendatud maksete maht kasvas ning nende turuosad suurenesid vastavalt 15%lt 21%ni ja 2%lt 17%ni.

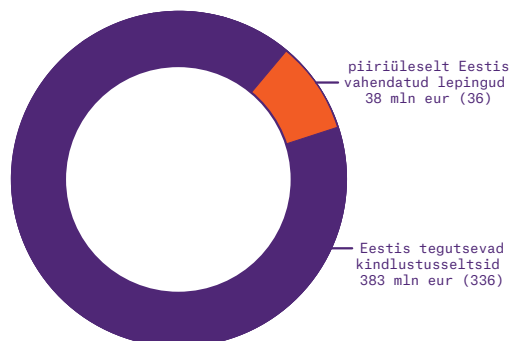
Kindlustusmaaklerite turu jaotus elukindlustuse maksete järgi 2018. aastal (sulgudes 2017. aastal)

7. Kahjukindlustuse turg

Eestis pakuvad kahjukindlustuslepinguid nii Eestis registreeritud kindlustusseltsid, välisriigi kindlustusseltside Eesti filiaalid kui ka välisriigi kindlustusseltsid piiriülesele. Piiriüleseid teenuseid pakutakse Eestis peamiselt Eesti kindlustusmaaklerite kaudu. 2018. aastal kasvas piiriüleste lepingute maht 36 miljonilt eurolt 38 miljoni euroni.

Kindlustusmaksete maht kahjukindlustuses 2018. aastal (sulgudes 2017. aastal)

7.1. Kahjukindlustust pakuvad kindlustusseltsid²¹

Turujaotus:
info puudub

Kliente:
info puudub

Teenuse maht:
2018. aasta kindlustusmaksed olid 383 miljonit eurot

KINDLUSTUSMAKSED

Alates 2018. aastast muutsid Eestis tegutsevad kindlustusseltsid kindlustusmaksete kajastavat meetodikat²², mistõttu ei ole 2018 aasta kohta kindlustusmaksete statistika võrreldav eelmiste aastate statistikaga. Seega ei ole antud ülevaates toodud eraldi kahjukindlustuse detailsemat analüüsi.

Varasema meetodika järgi ümberarvestatuna laekus Finantsinspeksiooni andmetel 2018. aastal Eestis tegutsevatele kahjukindlustusseltsidele ja välismaiste kahjukindlustusseltside filiaalidele kindlustusmaksed kokku 383 miljonit eurot (aasta varem 336 miljonit eurot).

²¹ Kahjukindlustuse andmed hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid ega sisalda Eesti kindlustusseltside sõlmitud lepinguid välisriikide filiaalides.

²² Alates 2018. aastast kajastavad Eestis tegutsevad kindlustusseltsid kindlustusmaakleritega sarnaselt kindlustusmaksed tekkepõhiselt (mitte laekumispõhiselt nagu varem). Selle üleminekuga seoses on 2018. aasta kindlustusmaksed eelmiste aastatega võrreldes oluliselt suuremad, kuna maksetesse on arvestatud kindlustuslepingutest tulenevad järgmaksed.

7.2. Kahjukindlustust vahendavad kindlustusmaaklerid

Turujaotus:

IIZI Kindlustusmaakler	34%
Marsh Kindlustusmaakler	13%
KindlustusEst Kindlustusmaakler	7%

Kliente:

805 582 vahendatud lepingut

Teenuse maht:

2018. aastal vahendati kindlustusmaksleid 170 miljoni euro ulatuses

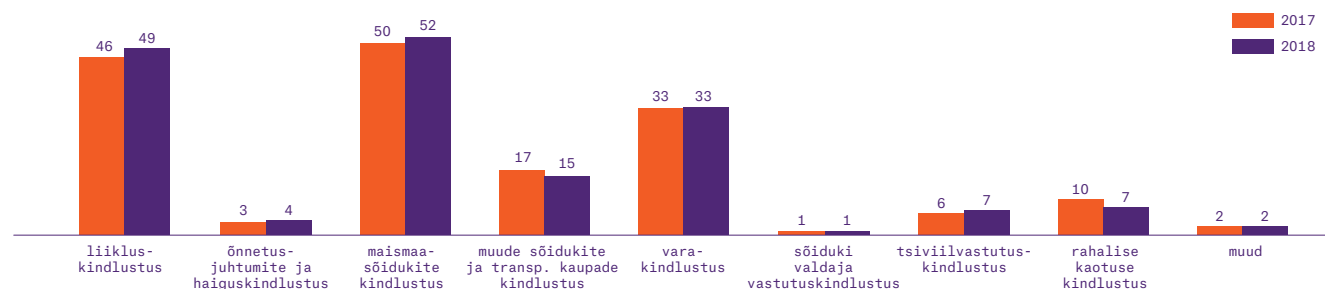
VAHENDATUD KINDLUSTUSMAKSED

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal vahendasid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid 2018. aastal kahju-kindlustuslepinguid maksete kogusummas 170 miljonit eurot²³ ehk sama palju kui eelneval aastal. Samal ajal vähenes vahendatud lepingute arv 3% võrra, 805 582ni.

Maaklerite vahendatud kindlustusmaksete mahu järgi oli suurim kindlustusliik maismaasõidukite kindlustus, kus vahendati kindlustusmaksleid 52 miljoni euro ulatuses. Populaarsuselt järgmised kindlustusliigid olid liikluskindlustus (49 miljonit eurot) ja varakindlustus (33 miljonit eurot).

Eesti kindlustusmaaklerid vahendavad nii Eesti kui ka välisriikide kindlustusseltside lepinguid. 2018. aastal moodustasid 78% ehk 132 miljonit eurot kõigist vahendatud kindlustusmaksetest Eesti kindlustusseltside omad ning 22% ehk 38 miljonit eurot välisriikide kindlustusandjate omad. Välisriikide kindlustusseltside lepingutest kuulub suurim osa muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustusele (14 miljoni euro väärtuses), millele järgneb varakindlustus (üheksa miljoni euro väärtuses) ja rahalise kaotuse kindlustus (kuue miljoni euro väärtuses).

Kindlustusmaaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln eurodes)

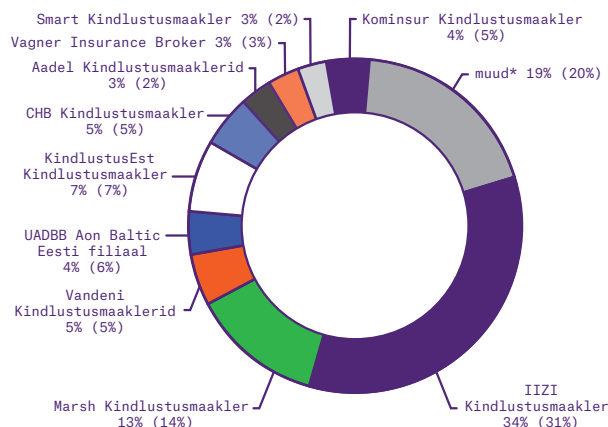

23 Lisaks kindlustusandjate lepingutele vahendasid maaklerid ka välismaiste edasikindlustusandjate lepinguid, mida käesolev ülevaade ei hõlma. Nende kindlustusmaksete maht oli 2018. aastal 4,8 miljonit eurot.

KINDLUSTUSMAAKLERID

Kahjukindlustuslepinguid vahendasid 2018. aastal 41 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli IIZI Kindlustusmaakler (34%). Talle järgnesid Marsh Kindlustusmaakler (13%) ja KindlustusEst Kindlustusmaakler (7%).

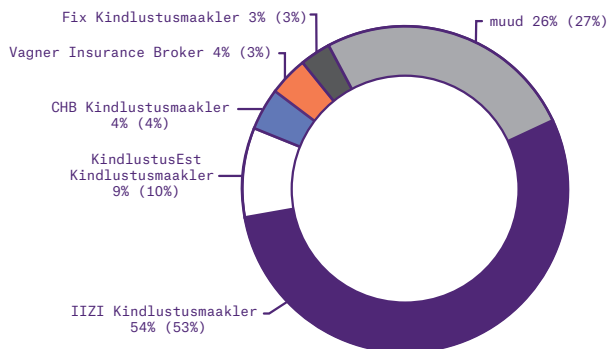
Kindlustusmaaklerite turu jaotus kahju-kindlustuse maksete järgi 2018. aastal (sulgudes 2017. aastal)

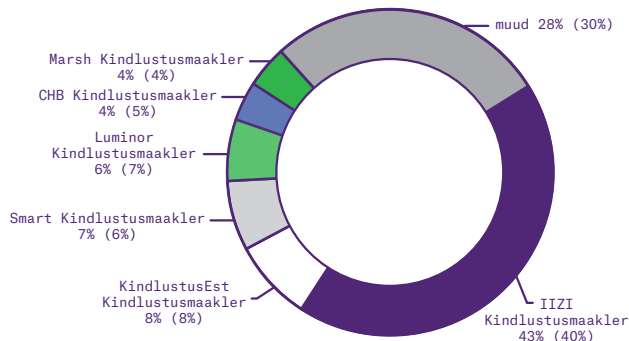
Liikluskindlustuses kuulus 2018. aasta lõpus suurim turuosa IIZI Kindlustusmaaklerile (54%). Talle järgnesid KindlustusEst Kindlustusmaakler (9%) ja CHB Kindlustusmaakler (4%).

Maismaasõidukite kindlustuses oli kõige suurem turuosa IIZI Kindlustusmaakleril (43%) ning talle järgnesid KindlustusEst Kindlustusmaakler (8%) ja Smart Kindlustusmaakler (7%).

Kindlustusmaaklerite turu jaotus liikluskindlustuses 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

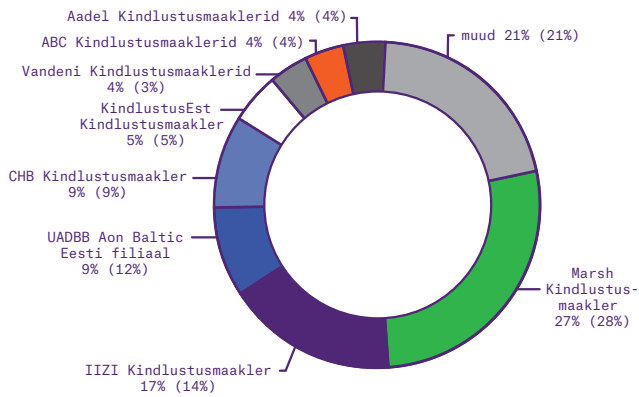
Kindlustusmaaklerite turu jaotus maismaasõidukite kindlustuses 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

* Muude kahjukindlustust vahendavate kindlustusmaaklerite turuosad jagunevad järgmiselt: OÜ Luminor Kindlustusmaakler 2%, OÜ ABC Kindlustusmaaklerid 2%, Fix Kindlustusmaakler OÜ 2%, Optimal Kindlustusmaakler OÜ 2%, GrECo JLT Baltic GmbH Eesti filiaal 1%, Credo Kindlustusmaaklerid OÜ 1%, NB Kindlustusmaakler OÜ 1%, Ultima Kindlustusmaakler OÜ 1%, Foftall Kindlustusmaakler OÜ 1%, Pro Kindlustusmaakler OÜ 1%, OÜ TIIB Kindlustusmaakler 1%, OÜ Kindlustusmaakler Tiina Naur 1%, OÜ Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid 1%, UADBB BALTO LINK Eesti filiaal 0%, UADBB MAI Baltics Eesti filiaal 0%, FS Kindlustusmaakler OÜ 0%, Avor Kindlustusmaakler OÜ 0%, Lõuna Kindlustusmaakler OÜ 0%, K. Kindlustusmaakler OÜ 0%, Clemenc Kindlustusmaakler OÜ 0%, 1 Kindlustusmaakler OÜ 0%, Premium Kindlustusmaakler OÜ 0%, 2D Kindlustusmaakler OÜ 0%, Pluss Kindlustusmaakler OÜ 0%, Northern1 Insurance Solutions Kindlustusmaakler OÜ 0%, AID Kindlustusmaakler OÜ 0%, AVC Advisory Kindlustusmaakler OÜ 0%, OÜ INZMO Kindlustusmaakler 0%, Direct Kindlustusmaakler OÜ 0%, Vector Kindlustusmaakler OÜ 0%, Allier Kindlustusmaakler OÜ 0%, Kreedix Kindlustusmaakler OÜ 0%.

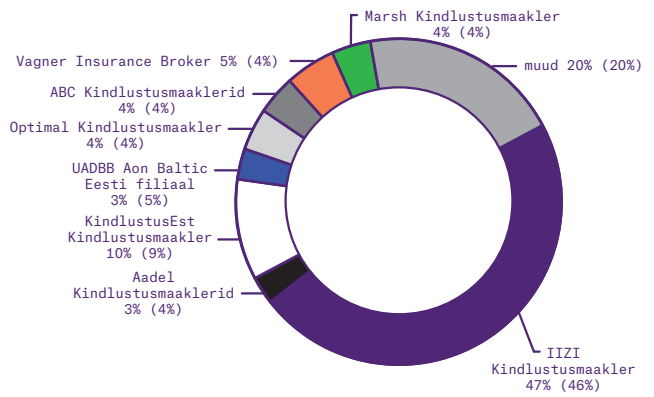
Varakindlustuses oli turuliider Marsh Kindlustusmaakler (27%) ning talle järgnesid IIZI Kindlustusmaakler (17%) ja UADBB Aon Baltic Eesti filiaal (9%).

Kindlustusmaaklerite turu jaotus varakindlustuses 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Reisikindlustuses kuulus suurim turuosa samuti IIZI Kindlustusmaaklerile (47%) ning talle järgnesid KindlustusEst Kindlustusmaakler (10%) ja Vagner Insurance Broker (5%).

Kindlustusmaaklerite turu jaotus reisikindlustuses 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

2018. aastal said kahjukindlustusmaaklerid vahendustasusid 22,7 miljonit eurot (aasta varem 22 miljonit eurot).

90% vahendustasude summast kogusid 14 kindlustusmaaklerit 41st.

Suurimad kahjukindlustusmaaklerid saadud vahendustasu põhjal

Maakler	Turuosa	
	2018	2017
IIZI Kindlustusmaakler AS	39%	35%
Marsh Kindlustusmaakler AS	8%	7%
KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ	8%	8%
UADBB Aon Baltic Eesti filiaal	4%	6%
CHB Kindlustusmaakler OÜ	4%	5%
Kominsur Kindlustusmaakler OÜ	4%	5%
AS Vandeni Kindlustusmaaklerid	4%	4%
Vagner Insurance Broker AS	3%	3%
AS Smart Kindlustusmaakler	3%	3%
Aadel Kindlustusmaaklerid OÜ	3%	3%
OÜ DnB Kindlustusmaakler	3%	3%
OÜ ABC Kindlustusmaaklerid	3%	3%
Fix Kindlustusmaakler OÜ	2%	2%
Optimal Kindlustusmaakler OÜ	2%	2%

8. Krediidiasutuste väljastatud laenud²⁴

Turujaotus:

Swedbank	41%
SEB Pank	26%
Luminor Bank	15%

Eraisikutest kliente:

758 405 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

koondlaenuportfelli jääk 19,1 miljardit eurot

LAENUPORTFELL

Krediidiasutuste väljastatud laenude jääk kasvas 2018. aastal 5,3% ehk 966 miljoni euro võrra, aasta lõpuks 19,1 miljardi euroni (aasta varem oli kasv 2,4% ehk 418 miljonit eurot).

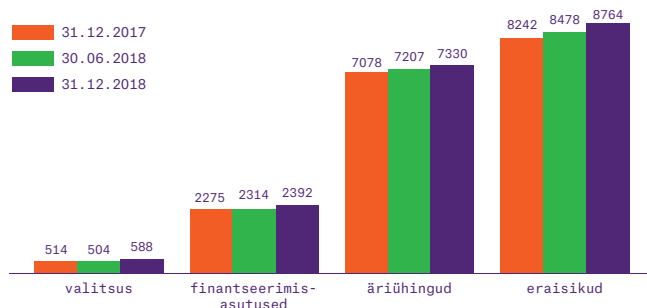
Eraisikute²⁵ laenujääk kasvas 2018. aastal 522 miljoni, äriühingutele²⁶ antud laenude jääk 252 miljoni ning finantseerimisasutuste oma 117 miljoni euro võrra. Valitsusele väljastatud laenude jääk kasvas 74 miljoni euro võrra.

Aasta lõpu seisuga oli eraisikutele väljastatud laene 8,8 miljardi ja äriühingutele 7,3 miljardi euro ulatuses. Laenud eraisikutele moodustasid 46% ja laenud äriühingutele 39% kogu portfelist. Kõige suurem osa laenukasvust tuli eraisikute arvelt.

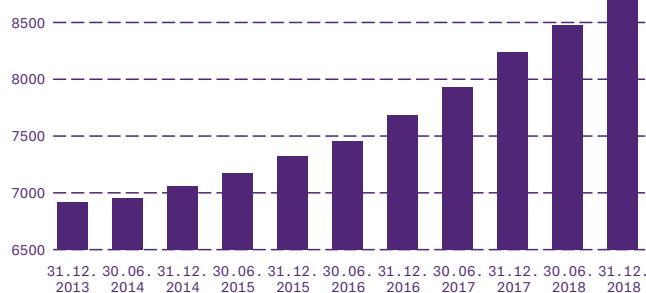
Laenud finantseerimisasutustele²⁷ moodustasid 2,4 miljardit eurot ja laenud valitsusele²⁸ 0,6 miljardit eurot.

Eraisikutele väljastatud laenudest kasvas 2018. aastal kõige enam ehk 497 miljonit eurot eluasemelaenude jääk, ulatudes aasta lõpuks 7,6 miljardi euroni, ning ületades seega äriühingute laenujääki. Tarbimisele suunatud laenude jääk kasvas 63 miljonit eurot, küündides aasta lõpuks 585 miljoni euroni. Õppelaenude maht aga vähenes aastaga 17 miljonit eurot, aasta lõpuks 79 miljoni euroni.

Laenude jääk (mln eurodes)

Eraisikutele väljastatud laenude jääk (mln eurodes)

24 Laenud, mida on krediidiasutused väljastanud Eestis.
 25 Sisaldab ka kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta institutsioone.
 26 Sisaldab ka riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid.
 27 Sisaldab ka kindlustusandjaid ja pensionifonde.
 28 Valitsus koosneb keskkvalitsusest, kohalikest omavalitsusest, riiklikust sotsiaalkindlustusfondist ja muust eelarvevälisest fondist.

ERAIKUTE KESKMINE LAENUKOORMUS

Eraisikute laenukoormust mõjutasid 2018. aastal kõige enam eluasemelaenuid. Keskmine eluasemelaenude jääk kasvas aastaga 1677 eurot, ulatudes aasta lõpuks 42 204 euronit. Talle järgnes sõiduki liising keskmise jäägiga 10 216 eurot, mis suurenes aastaga 820 eurot.

Muude laenude²⁹ keskmine jääk suurenes 14 334 eurolt 15 826 euronit. Muude laenude keskmine jääk on niivõrd suur seetõttu, et neid laene võetakse ka äritegevuse rahastamiseks.

Teiste laenu liikide keskmine jäägi muutus oli väiksem. Õppelaenude keskmine jääk vähenes 2180 eurolt 2143 euronit.

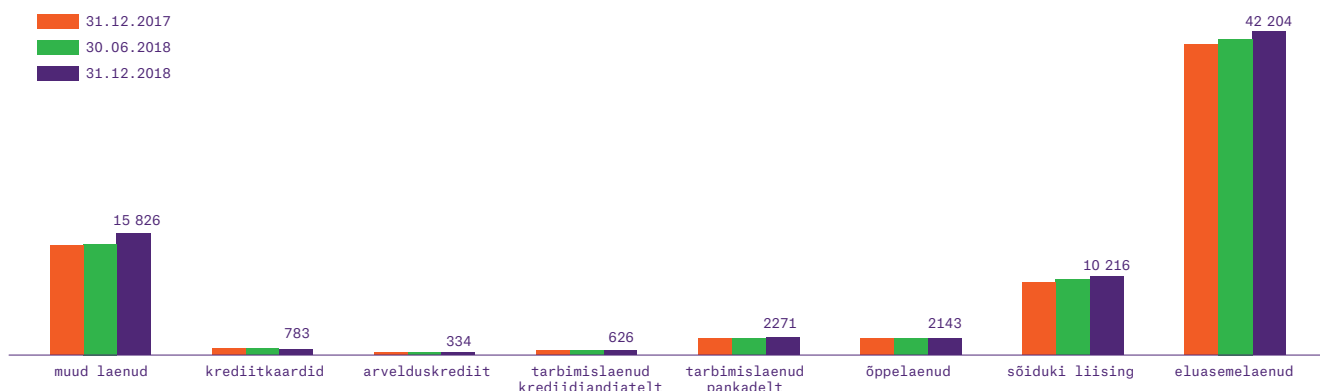
Pankadest võetud tarbimislauend (keskmiselt 2271 eurot) ületavad oluliselt krediidiandjatelt võetud tarbimislauend

(keskmiselt 626 eurot). Krediitkaardi keskmine laenujääk oli aasta lõpus 783 eurot.

Eraisikutega sõlmitud laenulepingute arv kasvas 2018. aastal 29 708 lepingu võrra. Valdav osa kasvust tuli krediitkaartide arvelt, kus lepingute arv suurenes aastaga 23 361 võrra. Aasta jooksul kasvas märkimisväärselt ka tarbimislauendite lepingute arv, 17 239 võrra, ulatudes 257 502ni.

Eraisikutega sõlmitud eluasemelaenu lepingute arv oli aasta lõpu seisuga läbi aegade suurim: 179 967 (aasta varem 175 149). Õppelaenulepinguid oli sõlmitud 36 705 (aasta varem 43 742), arvelduskrediidi lepinguid 55 004 (aasta varem 60 005), krediitkaardi lepinguid 208 768 (aasta varem 185 407) ning muid laenulepinguid 20 459 (aasta varem 24 131).

Eraisikute laenude keskmine jääk (eurodes)

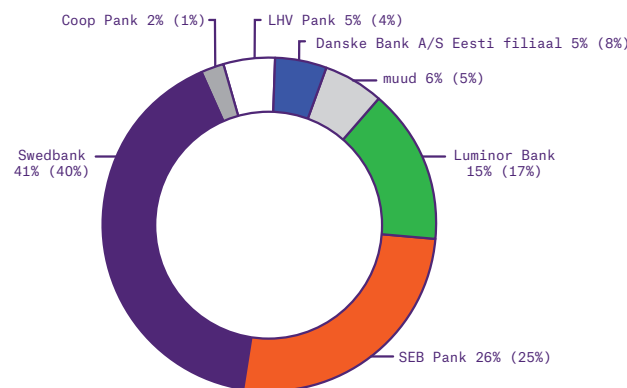

PANGALAENUDE TURU JAOTUS

Eesti laenu turg oli 2018. aastal jaotatud peamiselt kolme suure krediidiandjate vahel, kellele kuulus kokku 82% laenu turust. Suurim turuosa ehk 41% kogu laenu portfelist kuulus Swedbankile, talle järgnesid SEB Pank (26%) ja Luminor Bank (15%).

Danske Bank Eesti filiaali laenujääk 2018. aastal vähenes, mille tõttu langes tema turuosa 8%lt 5%ni.

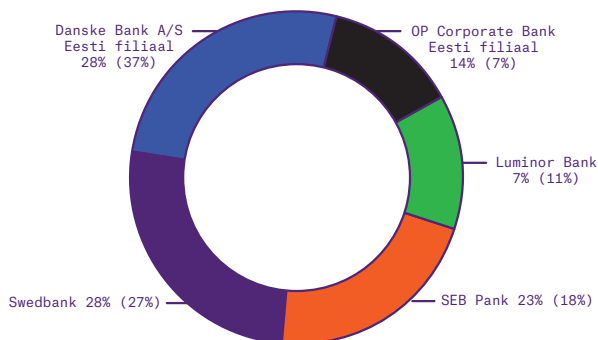
Pangalaenude turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

29 Eraisikud ja mittetulundusühingud võtavad muid laene muu hulgas väärtpaberite soetamiseks ning äritegevuse alustamiseks ja laiendamiseks.

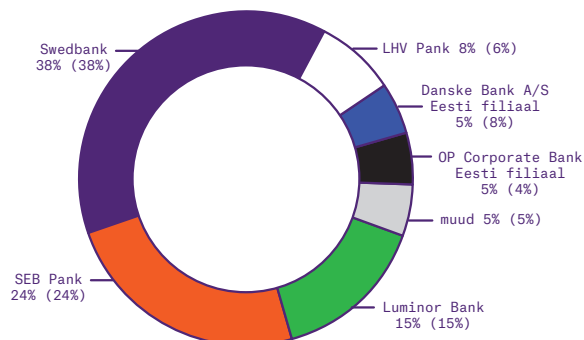
Aasta lõpus oli valitsusele andnud kõige rohkem laene Danske Banki Eesti filiaal ja Swedbank, mõlema turuosa oli 28%. Danske Banki Eesti filiaali turuosa vähenes siiski aastaga märkimisväärselt – 2017. aastal kuulus talle 37% valitsusele antud laenudest. Neile järgnesid SEB Pank ja OP Corporate Banki Eesti filiaal, kus turuosad kasvasid vastavalt 18%lt 23%ni ja 7%lt 14%ni.

Valitsuse laenude turu jaotus
2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

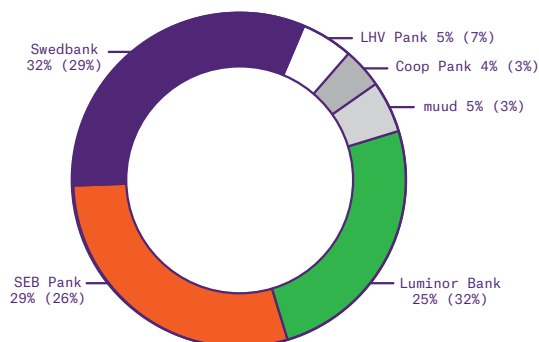
Suurimad muudatused äriühingute laenude valdkonnas puudutasid LHV Panka ja OP Corporate Bank Eesti filiaali, kes kasvasid 2018. aastal oma turuosa vastavalt 6%lt 8%ni ja 4%lt 5%ni. Danske Bank Eesti filiaali turuosa langes 8%lt 5%ni. Suurimate turuosadega Swedbank ja SEB Pank säilitasid oma turuosa, vastavalt 38% ja 24%. Luminor Banki turuosa oli 15% äriühingute laenudest.

Äriühingute laenude turu jaotus
2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

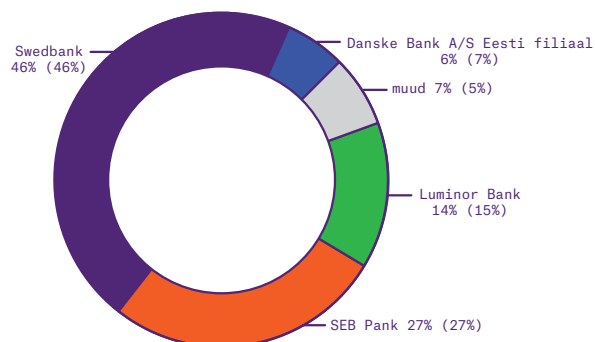
Suurim osa finantseerimisasutuste laenudest on koondunud taas Swedbanki (32%). SEB Pangale kuulus 29% finantseerimisasutuste laenudest. Varem suurimat turuosa omanud Luminor Bank kaotas oma turuosa, 32%lt 25%ni.

Finantseerimisasutuste laenude turu jaotus
2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Suurim osa eraisikutele kuuluvate laenude jäägist on jätkuvalt koondunud Swedbanki (46%) ja SEB Panka (27%). Luminor Banki turuosa oli aasta lõpus 14%. Muude pankade turuosa kasv 5%lt 7%ni on seotud eraisikute laenude jäägi kasvuga väiksemates pankades, eriti LHV Pangas, Inbankis ja TF Bank AB Eesti filiaalis.

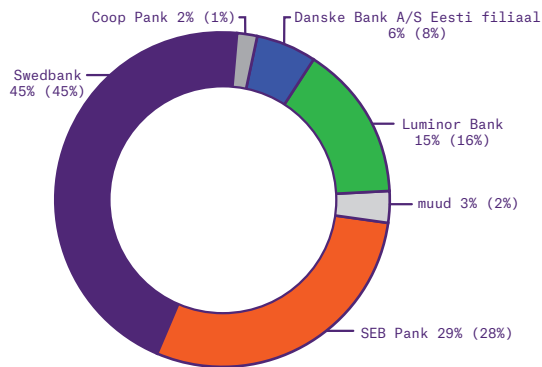
Eraisikute laenude turu jaotus
2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

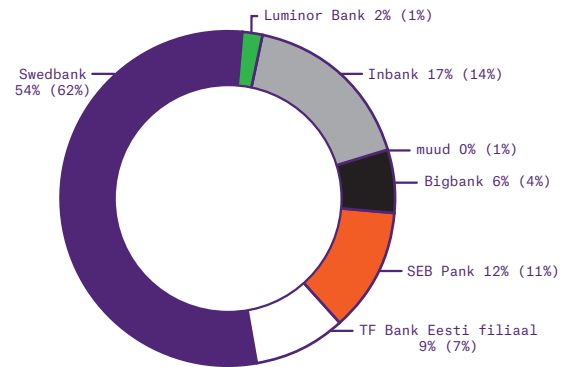
Valdava osa eraisikutele väljastatud laenudest moodustavad eluasemelaenud, mille osakaal kasvas 2018. aastal veelgi, 86%lt 87%ni. Eluasemelaenude turu liider on jätkuvalt Swedbank (45%). Talle järgnesid SEB Pank (29%) ja Luminor Bank (15%). Danske Banki Eesti filiaali turuosa langes 8%lt 6%ni.

Tarbimislaienude puhul võib suurimaks muutuseks pidada turuliidri Swedbanki turuosa vähenemist 62%lt 54%ni, samuti väiksemate pankade turuosa kasvu: Inbanki turuosa kasvas 14%lt 17%ni, TF Bank Eesti filiaali oma 7%lt 9%ni ja Bigbanki oma 4%lt 6%ni.

Eraisikute eluasemelaenude turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Eraisikute tarbimislaienude turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Krediitkaartide turul kuulus aasta lõpus kõige suurem turuosa Swedbankile (72%), talle järgnes SEB Pank (18%).

9. Krediidiandjate väljastatud laenud

Turujaotus:

Swedbank Liising	24%
Luminor Liising AS	22%
SEB Liising	19%

Eraisikutest kliente:

539 764 kehtivat lepingut

Teenuse maht:

koondlaenuportfelli jääk 1,036 miljardit eurot

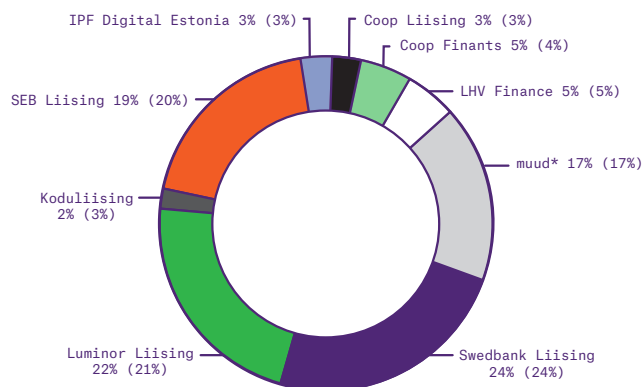
2018. aasta lõpus oli krediidiandja tegevusluba 51 ettevõttel. Lisaks neile tegutses turul 12 pankadega seotud krediidiandjat ja kaheksa krediivahendajat.

Tegevusluba omavate ja erandi alusel tegutsevate krediidiandjate laenuportfelli jääk kasvas 2018. aastal 19% võrra, ulatudes aasta lõpus 1,036 miljardi euroni³⁰. Peamine osa laenujäägi kasvust tuli pankadega seotud ettevõtetest, kellele kuulub ühtlasi 80% krediidiandjate turust. Ülejäänud ehk 20% turust katsid krediidiandjad, kes ei ole pankadega seotud. Nende hulgas olid kõige suurema turuosaga IPF Digital Estonia (3%) ja Koduliising (2%).

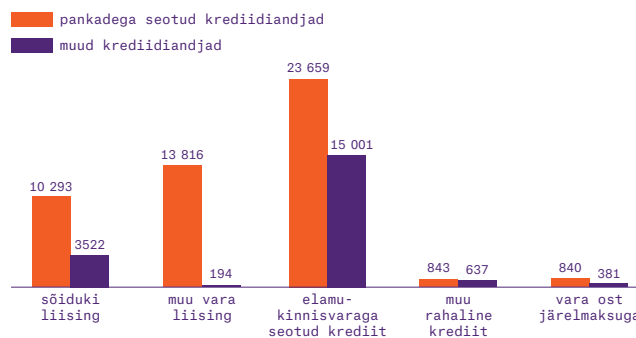
Tegutsedes enamasti liisingettevõtetenä, erinevad pankadega seotud krediidiandjad teistest krediidiandjatest oma laenuportfelli struktuuri ja laenuingimuste poolest.

Keskmise laenulepingu jääk on krediidlepingu liigi vaates väga erinev. Suurim keskmine laenujääk oli aasta lõpu seisuga elamukinnisvaraga seotud laenudel: pankadega seotud krediidiandjatel keskmiselt 23 659 eurot, muudel krediidiandjatel 15 001 eurot. Sõiduki liisingu keskmine laenulepingu jääk oli pankadega seotud krediidiandjatel 10 293 eurot ja muudel krediidiandjatel 3522 eurot. Igapäevaste arveldustega seotud muu rahalise krediidi ja järelmaksuga vara ostu lepingu jääk oli pankadega seotud krediidiandjatel keskmiselt 843 eurot ja 840 eurot, muude krediidiandjate puhul 637 eurot ja 381 eurot.

Kõikide krediidiandjate turu jaotus laenuportfelli jäägi alusel 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Keskmine laenulepingute jääk 31.12.2018 (eurodes)

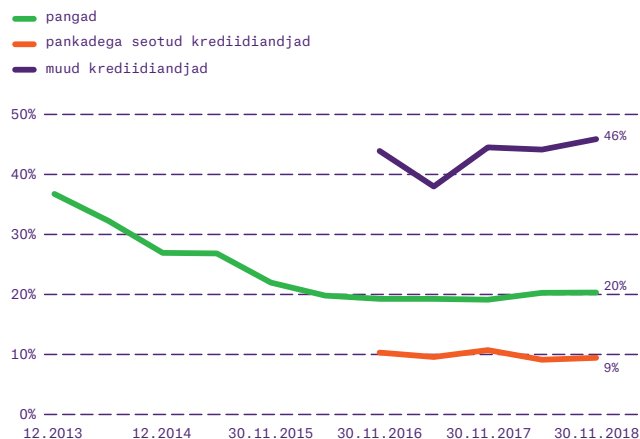

³⁰ Lisaks eraisikutele suunatud tarbimislaenudele väljastavad krediidiandjad laenusid ka äriühingutele. Nende üle Finantsinspeksioon järelevalvet ei teosta. Äriühingute laenude jääk ulatus 2018. aasta lõpus 2,3 miljardi euroni. Aasta tagasi oli jääk 2,1 miljardit eurot.

* Muude krediidiandjate turuosad jagunevad järgmiselt: Creditstar Estonia AS 2%, PLACET GROUP OÜ 2%, mogo OÜ 2%, SIA UniCredit Leasing Eesti filiaal 2%, Telia Eesti AS 2%, BB Finance OÜ 1%, Hüpoteklaen AS 1%, AB Kreditex AS 1%, OÜ Citadele Leasing & Factoring 1%, Tele2 Eesti Aktsiaselts 1%, OÜ AIREN LAENUD 0%, Svea Finance AS 0%, Omega Laen AS 0%, Nordic Hypo AS 0%, Monefit Estonia OÜ 0%, BestCredit OÜ 0%, Rävåla Laenud OÜ 0%, Express Credit AS 0%, AS Finora Capital 0%, ESTO AS 0%, Medicredit OÜ 0%, ALG Liisingu Aktsiaselts 0%, Credit.ee OÜ 0%, Ehital Krediit OÜ 0%, aktsiaselts Saare Kalur 0%, Baltasar Liising OÜ 0%, Mercury Credit OÜ 0%, Stokker Finance OÜ 0%, ON24 Aktsiaselts 0%, Berger Financial Group OÜ 0%, RE Invest OÜ 0%, SigmaCapital OÜ 0%, OP Finance AS 0%, aktsiaselts UUEMÕISA INVEST OÜ 0%, OÜ Nemmo Auto 0%, Best Capital OÜ 0%, Aktsiaselts ESTRÅVEL 0%, Saare Finants OÜ 0%, Kinnistulaen OÜ 0%, AARE AUTOPOOD OÜ 0%, Autokiirpant OÜ 0%, OÜ AAKinnisvaralaen 0%, Kemotex Finance OÜ 0%, Invest in OÜ 0%, Digiteks Osahing 0%, osahing LAENUKESKUS 0%, PC Finance OÜ 0%, TBB Liisingu AS 0%, Eesti Ühistuliising OÜ 0%, Bondora AS 0%, Blond Finance OÜ 0%, Sofi OÜ 0%.

Keskmine tarbimislaenude kulukuse määr on pankadega seotud krediidiandjatel ja muudel krediidiandjatel märgatavalt erinev. Aasta lõpu seisuga oli keskmine tarbimislaenude (liising, muu rahaline krediit ja järelmaks kokku) kulukuse määr pankadega seotud krediidiandjatel 9%, kuid muudel krediidiandjatel 46%. Pankadel oli krediidi kulukuse määr keskmiselt 20%.

Tarbimislaenude kulukuse määr

PANKADEGA SEOTUD KREDIIDIANDJAD

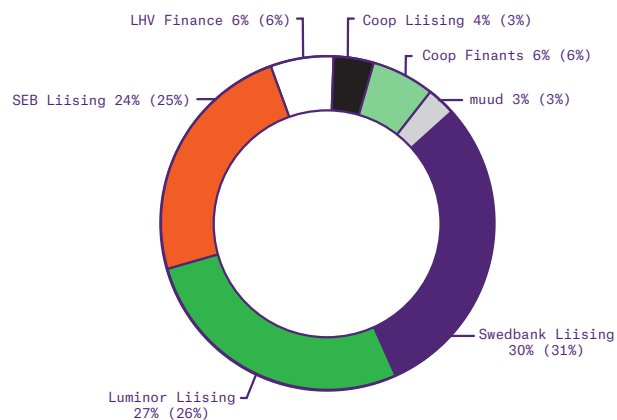
Erandi alusel tegutsevate krediidiandjate valdkonnas jagavad ülekaalukalt turgu kolme suurpanga liisingettevõtted. Aasta lõpus kuulus Swedbank Liisingule 30%, Luminor Liisingule 27% ja SEB Liisingule 24% pankadega seotud krediidiandjate laenujäägist, kokku 81% turust.

Pankadega seotud krediidiandjate laenuportfelli jääk oli aasta lõpus 832 miljonit eurot, kasvades aastaga 21% ehk 143 miljoni euro võrra.

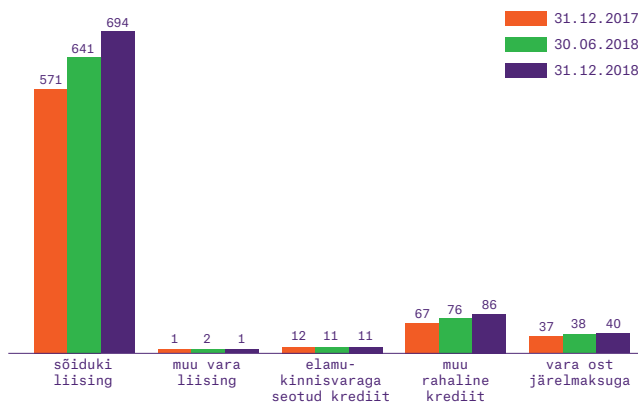
Pankadega seotud krediidiandjate laenuportfelli struktuur ei ole aastaga muutunud. Suurima osa krediidiandjate laenuportfelliga moodustas sõiduki liising (83%), mille jääk kasvas aastaga 571 miljonilt 694 miljoni euroni.

Laenulepingute arv kasvas 7389 võrra, 217 931ni.

Pankadega seotud krediidiandjate turu jaotus laenuportfelli jäägi alusel 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

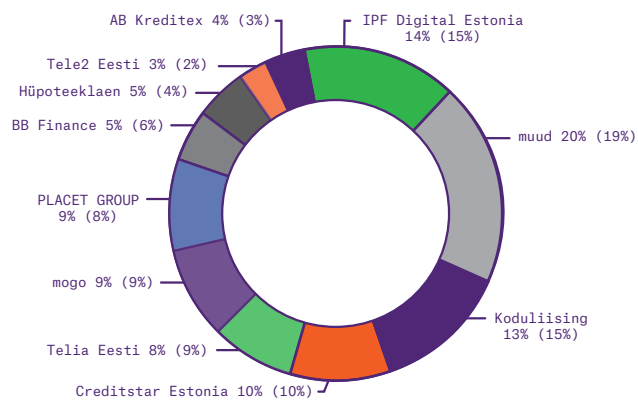
Pankadega seotud krediidiandjate laenude jääk (mln eurodes)

MUUD KREDIIDIANDJAD

Muude krediidiandjate sektoris jaguneb valdav osa turust vähem kui poolte krediidiandjate vahel. 81% laenuportfelli jäägist kuulus aasta lõpus kümnele krediidiandjale 51st. Suurim turuosa kuulus IPF Digital Estoniale (14% muude krediidiandjate laenuportfelligist) ning talle järgnesid Koduliising (13%) ja Creditstar Estonia (10%).

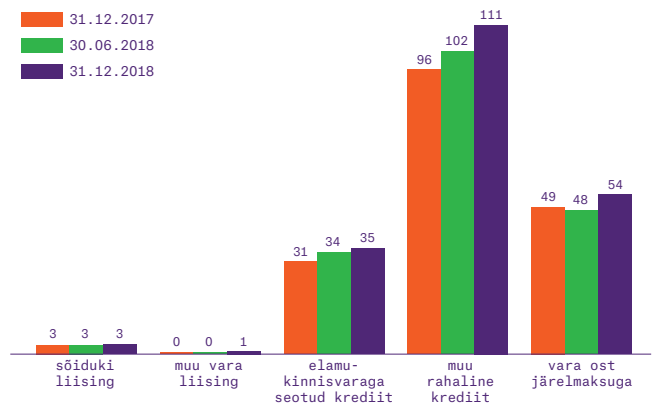
Muude krediidiandjate turu jaotus laenuportfelli jäägi alusel 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

Muude krediidiandjate laenuportfelli jääk oli 204 miljonit eurot, kasvades aastaga 14% ehk 25 miljoni euro võrra. Suurim osa ehk 111 miljonit eurot muude krediidiandjate laenuportfelligist oli väljastatud muu rahalise krediidi näol, mis on oma olemuselt tagatiseta väikelaen.

Lepingute arv kasvas 2018. aastal 35 193 võrra, moodustades aasta lõpus 321 833. Valdav osa lepingute arvu kasvust tuli liigist „muu rahaline krediit“ (kasv 32 947 võrra).

Muude krediidiandjate laenude jääk (mln eurodes)

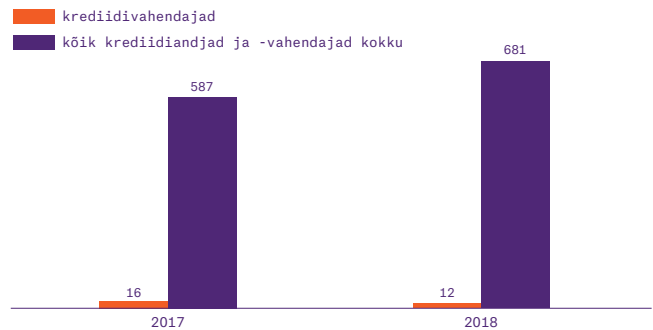
9.1. Krediidivahendajad

Lisaks tarbijakrediidi pakujatele tegutsevad turul krediidivahendajad. Kui veel mõni aasta tagasi tegutseti tarbija-krediiditurul ennekõike krediidiandjatena, siis käesoleval ajal on krediidivahendajate tegevuslubade taotluste arv oluliselt kasvanud. 2018. aasta lõpus tegutses turul vastava tegevusloaga kaheksa krediidivahendajat, kellest neli tegutses aktiivselt. Nende nelja krediidivahendaja käive oli 2018. aasta lõpu seisuga kokku 12,5 miljonit eurot.

Krediidivahendajate suurim turuosa kuulus aasta lõpus Omaraha OÜle (83%) ning talle järgnes Ühisraha OÜ (13%).

Tarbijakrediidilepinguid vahendati kokku 19 288. Suurema osa lepingutest vahendas Omaraha OÜ.

Krediidiandjate ja -vahendajate käive (mln eurodes)

10. Makseteenused

Turujaotus:

GFC Good Finance	53%
TavexWise	24%
Coop Finants	10%

Teenuse maht:

maksete maht 689 miljonit eurot

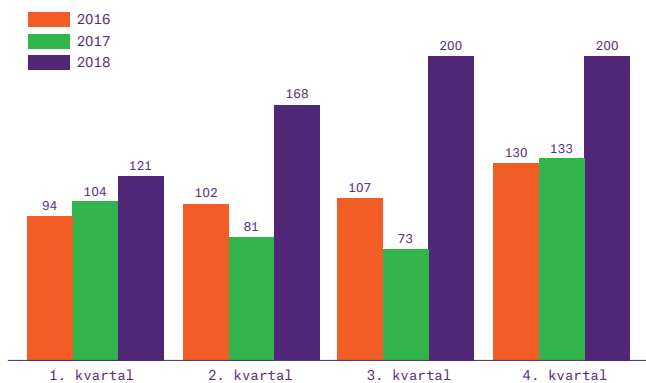
Eestis tegutses 2018. aastal 13 makseasutust, nendest kolm erandiloo³¹ alusel.

Eesti makseasutuste vahendatud maksete maht kasvas 2018. aastal 76% võrra, maksete arv kasvas samal ajal 40% võrra. Makseid vahendati 689 miljoni euro ulatuses (aasta varem 390 miljonit eurot) ja kokku tehti 5 527 104 makset (aasta varem 3 935 065 makset).

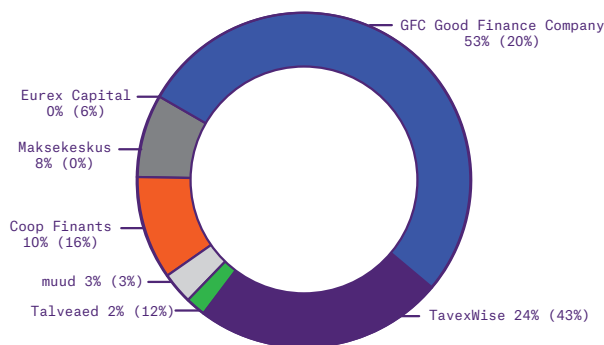
2018. aastal kasvas oma turuosa GFC Good Finance Company, maksete mahu põhjal 20%lt 53%ni. TavexWise turuosa vähenes samal ajal 43%lt 24%ni.

Maksete arvu poolest kuulus aga suurim turuosa jätkuvalt Coop Finantsile, kes vahendas 72% kõigist maksetest (aasta varem 96%).

Makseasutuste vahendatud tehingute käive (mln eurodes)

Makseasutuste turu jaotus 2018. aasta lõpus (sulgudes 2017. aasta lõpp)

31 Erandiluba põhineb eranditel, mis tehakse e-raha teenuste osutajatele makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 12 põhjal.